

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXX Kaina 15 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, RUGSĖJIS — SEPTEMBER 16, 1976

Nr. 218

„LKB Kronika“ Nr. 23

NIJOLĖS SADŪNAITĖS LAIŠKAI IŠ SIBIRO

Turiu per dieną pasiūti 70 porų pirštinių

3

„Dėkinga tiems, kurių pastangomis aš čia patekau. Daug ką sužinojau, daug ką patyriau, ir viskas tik į naudą. Juk Gerasis Dievas geriausiai žino, ko man reikia“...

„Už šešių dienų bus pusė metų, kaip išvežė iš Vilniaus, o atrodo, visa tai buvo taip neseniai, tarsi vakar. Ir viskas stovi akyse — mano „garbės“ palyda, mano likimo draugai, kurių buvo daug (jie visi kriminalistai), o aš tik viena — politinė kašė; paskutinis atsisveikinimo žvilgsnis į miestą, tiksliau į peroną ir visą kelionės romantiką, kuri neaprašoma — ją reikia patiriamai išgyventi, kad galėtum pajusti gyvenimą ir suprasti meilės reikalingumą ir vertę. Man yra galimybė tą romantiką išgyventi dar kartą. — kai vėl į ištėrimą. O tu gali man tik pasakyti, nors to nereikia — visa tai ne tavo sveikatos žmonių.“

Ir kaip gera, kad mūsų gyvenimo laivelį vairoja gerojo Tėvo ranka. Kai Jis prie vairo — niekas nebaša. Tada, nežūrint kaip sunku bebūtų gyvenime, mokėsi kovoti ir mylėti. Ir galiausiai, kad 1975-ji metai praskriejo kaip akimirka, bet jie — mano džiaugsmas. Aš Gerasiam Dievui už juos“.

„Mūsų ceche labai daug dul-

kų nėra, nors medžiaga, iš kurios siuvame pirštines, dulka stiklo dulkėmis. Darbas varginantis savo monotoniškumu, o dar prisideda dažni mašinos gedimai — reikia kantrybės. Mechanikas ateina ne kasdien, dažnai tenka laukti, kol pataisyti, o norma mūsų nelaukia... (Reikia pasiūti per dieną 70 porų pirštinių).

„Kovo 3 d. grįžau iš ligoninės. Pagaliau, atrodo, atsistosis ant kojų. Jūsų diagnozė teisingiausia — didelis nusilpimas.“

Mano „atostogos“ tęsiasi ilgokai: kai spalio 18 d. jas pradėjau, tai lapkričio mėn. dirbau tik 6 dienas, gruodį praleidau ligoninėje ir tik jo pabaigoje siuvau 4 dienas. Sausio mėnesį padaliniau per pusę — pusę dirbau, o kitą pusę ne. Vasarį ligoninėje ir kovo trys pirmosios dienos. Debar siuvu pamazū, su pertraukomis, pajutusi silpnumą, kėlinu į kiemą pasiūti džiaugti grynu oru, saule. Normą padarau, nes dirbame viena pamaina. Siūti galiu pradėti 6 val. ryto, o baigti 22 val. Taip, kad kol kas viskas sekasi puikiai. Visi mane myli, ir aš stengiuosi tuo pačiu atsilyginti. Esu laiminga ir patenkinta“.

„Pas mus daug senučių ir ligonių, todėl džiaugiuosi, kad mane atvežė pagal mano paša-

kimą — slaugyti ir mylėti. Ir nors labai Jūsų ir Lietuvos išsilgau, sunku bus iš čia išvažiuoti, galia bus palikti žmones, kurie man tapo labai artimi ir brangūs. Bet juk mumis visais labiausiai rūpinasi Gerasis Dievas“...

„Laiškus gaunu ne tik nuo pažįstamų, bet ir nuo tų, kurių niekada nebuvau sutikusi. Žmonijos noras padėti kuo kas gali taip jaudina. Kiek daug jautrumo ir nuoširdumo širdyse. Kaip visa tai džiugina, kelia nuotaiką ir skatina būti geresne, būti verta tos didžios meilės“.

„Dešimt mergaičių iš Kauno rašo: „Mes esame su Jumis ir užtariame Jūsų reikalus pas Dievą. Nepalūškite! Visą, kas žemiška, pakelia didelės dvasios žmonės. Geriausi linkėjimai nuo tautos!“

Nežūrint sunkiausių lagerio gyvenimo sąlygų, Nijolės laiškai pilni giedrių nuotaikos, persunkti meile ir didžiausiu susirūpinimu nam šiais ir visais keliais. Savo vargais, sunkumais, menku lagerio maistu Nijolė niekada nesiskundžia, — atvirks čiai — džiaugiasi viskuo, ką jai duoda Gerasis Dievas. Prašo tik vieno — „nėdų!“

JAV keturių žvaigždžių generolas Alexander Haig, vyriausias NATO karių pajėgų vadas, drauge su Vak. Vokietijos karo aviacijos inspektorium gen. Limbergu aptaria karinius reikalus

Maskvos priekaištai Japonijai

Maskva. — Sovietų Rusija paskelbė gana ilgą ir pilną priekaištą Japonijai, kad ši priėmė ir negrąžino lėktuvo MIG-25, kuriuo atbėgo sovietinis leitenantas. Lygiai taip pat piktai puola Ameriką, kad ši suteikė lakūnui pabėgėlio teises. Sovietų Sąjungos oficialūs asmenys skelbia, kad leit. Belenko priėmimo kuro ir todėl turėjo nusileisti Japonijoje, ir tada buvo narkotikais apsvaigintas ir išgabentas į Ameriką. Sovietai dėjo didžiausias pastangas, kad japonai grąžintų lėktuvą.

Neatduos salų

Maskva. — Sovietų Rusija įspėjo japonus, kad jei jie ir toliau reikalaus Sovietų Sąjungos antrojo pasaulinio karo metu užimtų keturių salų, tai pablogins abiejų kraštų santykius.

Tokio. — Japonijoje susirūpinata oro gynybos apsauga po to, kai nepastebėtas atskrido Sovietų Rusijos lėktuvas MIG-25.

Ok. Lietuvos kraštotyros muziejai

„Ne tik kraštui pažinti — Visuomeniniai kraštotyros muziejai ugdo internacionalizmą ir tautybų tarybinį patriotizmą“. Tokia antraštė „Valstiečių Laikraščio“ liepos 27 laidoje pasirodė straipsnis apie Lietuvos smulkesnių vietovių kraštotyros muziejus. Jo autorius, paminklų apsaugos pareigūnas, dėsto, kuo atskirų vietovių kraštotyros muziejai turėtų domėtis, tuo ir trumputį „praplėsdamas“ kraštotyros sąvoką. Jis aptaria kelis pavyzdžius muziejus, kurie renka medžiagą apie sovietinius karus, kritusius „išlaisvinant kraštą, vietinius komunistus ir pan. M. Melnikaitės vidurinės mokyklos muziejus esąs pagirtinas, nes: „Kraštotyros būrelis ir muziejaus veiklos centre — patriotinė ir internacionalinė tematika. Nebe pirmi metai kraštotyrininkai... renka medžiagą apie fašistinių okupantų piktadarybes Zarasų krašte“.

(Kaip žinia, prieš kiek laiko Lietuvoj iškilo skandalas, kai kraštotyrininkai — studentai pradėjo domėtis partizanais, užrašinėdami jų dainas ir t. t. Nežinoma, ar minėtas straipsnis turi tiesioginį ryšį su tais įvykiais, tačiau jis ir panašūs skelbimai rodo, kokiom sunkiom sąlygom turėtų būti tikrieji kraštotyrininkai, kai partija varžo jų veiklą. Juk pagrįstai galima paabejoti, ką bendro turėtų internacionalizmas su kraštotyra? E-

Laimėjo Moynihan

New York. — Buvęs JAV ambasadorius Jungtinėse Tautose Daniel Patrick Moynihan laimėjo demokratų partijos nominaciją, nugalėdamas liberalę Bella Abzug. Jis turės rinkimuose nugalėti respublikonų kandidatą James Buckley.

Sacharovo kelionė į Sibirą

Maskva. — Sovietų mokslininkas, Nobelio premijos laureatas, disidentas. Sacharovas buvo nuvykęs iš Maskvos 5000 mylių aplankyti Sibirą ištremtą mokslininką Andrei Tverdochlebą, dirbantį Jakutijos kaime lentpiuvė. Šis 36 metų amžiaus fizikas buvo nuteistas praėjusį pavasarį 5 metams kėlimo už reikalavimą daugiau laisvių.

Gražiausi pastatai

Amerikos architektų nuomone, gražiausias JAV architektūrinis pastatas yra Washingtono Kapitolius, tačiau prastai apklausančias parodė, kad visuomenė išrinko šiuos pastatus gražiausiais: tai Virginia universiteto centras Charlottesville, Rockefellerio centras New Yorke, Dulles vardo aerodromas Chantillyn Va., „Falling Water“ rezidencija Bear Run, Pa., Carson Pirie Scott & Co pastatas Chicagoje, Seagram pastatas New Yorko, Saving Fund Society pastatas Philadelphiaj, Bostono Naujoji miesto rotušė, Trinity bažnyčia Bostono, Lever House New Yorko, Brooklyno tiltas, Roble House Chicagoj, Johnson pastatas Racine, Wisc., Fordo fondacijos pastatas New Yorko, Grand Central stotis New Yorko, Glass House rezidencija, Conn., Gateway arka St. Louis, Monadnock pastatas Chicagoje.

Katalikų mokyklos Japonijoje

Tokio. — Katalikiškosios mokyklos Japonijoje įgyja vis didesnę reikšmę krašto gyvenime. Katalikų išlaikomas mokyklas, pradedant vaikų darželiais ir baigiant universitetu, į juos metu lanko daugiau, negu 280 tūkstančių moksleivių. Šis skaičius yra juo būdingesnis, kad katalikai Japonijoje sudaro gyventojų mažumą: iš šimto dešimties milijonų japonų gyventojų, katalikų Bažnyčiai priklauso tik 380 tūkstančių žmonių. Taigi, katalikų išlaikomas mokyklas dėl jų aukšto mokslo lygio daugumoje lanko nekatalikai moks-

SOVIETAI APIE NATO TANKUS

Nepaisant, kad nuolat kalbama apie Sovietų Sąjungos ir JAV draugystę, komunistinė spauda toli gražu nėra labai draugiška Amerikai ir nuolat skelbia įvairius duomenis apie JAV ginklavimąsi. „Tiesa“ paskelbė ilgą straipsnį apie NATO apsiginklavinimą ir naujausius tankus. „Tiesa“ rašo:

Nato bloko vyriausias štabas Briuselyje, pasikonsultavęs su Pentagonu bei VFR gynybos ministerija, nusprendė rekomenduoti Šiaurės Atlanto sąjungos šalių kariuomenėms naujo tipo unifikuotus tankus. Juos bendrai gamins Jungtinių Valstijų bei Vakarų Vokietijos ginklavimosi koncernai.

Šiuo kompromisu buvo išspręstas senas ginčas.

Prefendenty tebuvo du — Vokietijos Federatyvinėje Respublikoje gaminamas tankas „Leopardas“ ir Jungtinėse Valstijose sukurta kovinė mašina HM-1.

„Leopardas“ — tai „Tigro“ ir „Panteros“ (hitlerinio vermachto tankų) ipėdinis. Jį gamina Bavarijoje esanti firma „Kraus Mafel“. Ši firma priklauso Fliko koncernui, „Leopardas“ jau senokai teikiama VFR sąjungininkams NATO bloke: jais ginkluotos Italijos, Danijos, Olandijos, Belgijos armijos. Nors Vokietijos Federatyvinėje Respublikoje egzistuoja 1961 metų įstatymas, draudžiantis ginklų eksportą (1971 metais priimtas jo papildymas leidžia parduoti ginklus NATO sąjungininkams), VFR ginklavimosi koncernai stengiasi išplėsti savo ginklų realizavimo rinką už Vakarų Europos ribų, puola šį įstatymą, draudžiantį eksportuoti ginklus. Šių metų birželio mėnesį firma, gaminanti „Leopardus“, gavo pirmą stam-

bų užsakymą (už daugiau kaip 400 milijonų dolerių) iš už vandenyno, 135 tankus užsakė Kanada. Netrukus Australijos vyriausybė nutarė pakeisti pasenusius anglų gamybos tankus „Centurion“. Konkurse dalyvaavo JAV, VFR, Anglijos ir Prancūzijos firmos. Australijos vyriausybė nusprendė pirkti „Leopardus“. Užsakymas — 87 mašinos.

Vašingtonas ir JAV kompanijos sunerimo, kad Vakarų Vokietija nekludomai susiglemžia pelną, kuris anksčiau neginčijamai priklausė Amerikos koncernams.

Tiek JAV, tiek VFR koncernai stengėsi išpirkti savo ginklus visoms NATO šalims. Tai atitiko ir Šiaurės Atlanto sąjungos štabo Briuselyje norus standartizuoti agresyvaus bloko ginklus. Tačiau kurį iš siūlomų tankų pasirinkti?

Štai tada 1973 metais JAV ir VFR gynybos ministrai pasirašė „džentelmenišką susitarimą“. Kuris tankas geresnis turėjo nuspręsti lentkynės bei šaudymai poligone ir pagaliau abiejų tankų kovinė dvikova. Buvo net nustatyta dvikovos data — 1976-ųjų rugsėjis. Tačiau ji neįvyko. Matyt, koncernai „Dženeral motors“ ir „Kraiser“, kad ir rungtyniaudami tarpusavy, nesukubo sukurti galinčio su „Leopardu“ konkuruoti tanko.

Bonos gynybos ministras G. Leberis ir jo kolega Vašingtone D. Ramsfeldas pasiūlė iš JAV bei VFR modelių mazgų sukurti „tanką-hibridą“ ir tuo padalinti 5 milijardų dolerių prizą (už tokią sumą užsakymų turi gauti nugalėjusi firma). Šis pasiūlymas ir buvo priimtas.

Vokietijos Federatyvinės Respublikos spauda su kartėliu rašo, kad ir ši kartą lėmė ne mašinų techninės savybės, o rūpinimasis galingųjų Amerikos koncernų pelnu. Šioje srityje Bundesvaras turi liūdną patirtį: neseniai nukrito 185-tas per kyšius išgytas „Lokhido“ kompanijos naikintuvas „Starfighter“. O ir praėjusiais metais „amžiaus oro mūsų“ JAV koncerno „Dženeral daimers“ naikintuvas YF-16 laimėjo tik Vašingtono politinio spaudimo ir šantažo dėka.

Nepaisant nuolatinių kalbų apie detente, Maskva su dideliu malonumu skelbia žinias apie Amerikos ir NATO ginklavimąsi, kad taip galėtų pateisinti savo milžiniškas sumas, skiriamas ginklavimuisi.

Japonijos darbininkai

TRUMPAI IŠ VISUR

• V. Vokietijoje šiais metais tik 35,000 naujų studentų pateks į 34 universitetus ir 80 kitų aukštųjų mokyklų, nors praečių metų buvo 40,000.

• JAV filmų rinkėjai iš filmo „Jaws“ gavo 102 mil. dol. pajamų, iš „Sound of Music“ — 78 mil. dol., iš „Gone With the Wind“ — 73 mil. dol., The Exorcist — 73 mil. dol., The Sting — 72,100,000 dol., Towering Inferno — 55 mil. dol., Love Story — 50 mil. dol., The Graduate — 49,978 dol., Doctor Zivago — 46 mil. dol., Airport — 45 mil. dol.

• Skelbiama, kad longvojoj atletikoj vyrų ir moterų techni-

škos pasekmės vis mažiau skiriasi, nes moterys vis pasiekia geresnių rezultatų ir veikia vyru, nors šie taip pat gerina rezultatus.

• Amerikoje 1975 m. buvęs rekordinis bankrotų skaičius, viso 254,484.

• JAV-se rūkančių moterų skaičius didėja. Prieš 6 metus rūkančių merginų tarp 13 ir 17 metų amžiaus buvo 22 proc., o dabar jau 27 proc. Iš to skaičiaus surūkančių bent pakelį dieną yra 40 procentų. Moterų tarp 18 ir 34 metų amžiaus skaičius pakilo iki 25 proc., o smarkiai rūkančių pakilo iki 61%.

• Italijoje ir Jugoslavijoje drėbėjo žemė. Žuvusių skaičius, bent kaip buvo vakar pranešta, nebuvo didelis.

• Sovietų Rusija vėl į erdves pasiuntė porą astronautų.

DOLERIAI IR KARALYSTĖ

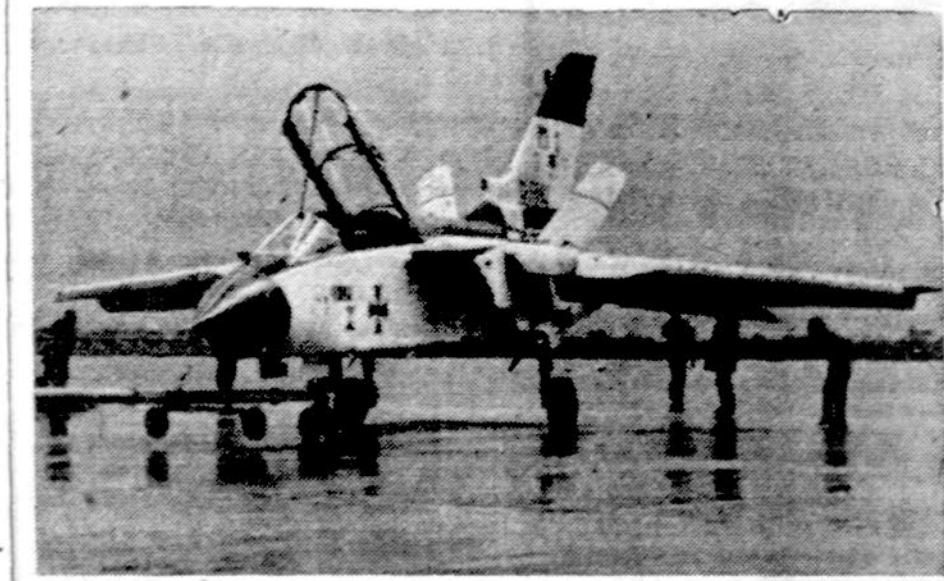
Amsterdamas. — Olandijos premjeras den Uyl paskelbė, parlamente Donner komisijos kelių žimtų puslapių raportą apie princo Bernhardo rolę Lockheed papirkinėjimo byloje. Komisijos ir Olandijos vyriausybės paskelbė, kad princas yra įsivėlęs į nešvarias aplinkybes, perkant karškus lėktuvus Olandijos kariuomenei, kad jis turįs bentamats atsistatydinti iš visų iki šiol eity pareigų ir ryšių, surištų su Olandijos kariuomene. Komisija, tirdama net šešis mėnesius, nustatė, kad jau 1962 m. buvo išmokėta princui vienas milijonas dolerių, padalytas per įvairias slapty bankų sąskaitas, kurių savininkus nepasisekė dėl suprantamų aplinkybių išaiškinti. Donner komisija atidengė taip pat tarp kitų dolerinių sumų ir paties princo ranka rašytą 1974 m. laišką Lockheed ginklų — lėktuvų fabrikams, kur princas už savo patarnavimus firmai, už

tos Mlaidos buvo 20.3 bil. dol. B-3 Orion lėktuvų pirkimą Olandijos karo laivynui, pareikalavo išmokėti jam vieną milijoną dolerių.

Princas Bernhard atsistatydino, o premjero den Uyl pranešimas nustebino ne vien Olandijos gyventojus, bet visą pasaulį. t.

Vagystės ir įsilaužimai

Washingtonas. — Vagystės, plėšimai, įsilaužimai, kredito kortelių vagystės ir įvairios apvogtės Amerikos prekybai 1975 m. kainavo 19.1 bil. dol., gi apsisaugojimas nuo to viso kainavo 4.5 bil. dol. Taigi viso sudaro per 20 bil. dol.

Moderniška įruošta Vakarų Vokietijos karo aviacijos lėktuvas „Tornado“, parduojamas žvalgybos reikálams

Ka'endorius

Rugsėjo 16 d.: Kipras, Liucija, Rigmundas, Normantė.

Rugsėjo 17 d.: Roberas Bel, Kolumbo, Mantvinas, Sigutė.

Oras

Chicagoj ir apyl, šiandien da-
lmai debesuota, temperatūra a-
pie 75 laipsniai.

Redaguoja Emilija Pakalniškienė. Rankraščius siųsti adresu:
E. Pakalniškienė, 3948 S. Artesian Ave., Chicago, IL 60629
Telefonas FE 6-4489

63 VYČIŲ SEIMAS

Aukso medalis Kovalevui

Vyčių 63-sis visuotinis suvažiavimas (seimas) Daytono pradžioje labai sėkmingai. Dalyvavo daugiau kaip 200 delegatų, garbės narių, kunigų, jaunųjų vyčių ir svečių iš plačiosios Amerikos. Šia proga pateikiame svarbesnius suvažiavimo įvykius. Šių metų suvažiavimui buvo parinktas šūkis: „Amerikos laisvė — Lietuvos viltis“.

Vyčių suvažiavimas prasidėjo ketvirtadienį, rugpjūčio 26 d., anksčiau atvykę, trečiadienį turėjo progos aplankyti „Kenley“ vaidinimą, o prieš tai visi kartu papietavo. Dalyvavo apie 100 dalyvių.

Ketvirtadienį centro valdyba posėdyje, o suvažiavimo pirmąsias susirinkimas prasidėjo po pietų. Vyčių pirmininkui sunkiau susirgus, o pirmajai vice-pirmininkei susilaukus jauno vyčio (M. Skabekis), suvažiavimą atidarė Juozas White. Įsiskyrus įvairius komitetus, sekė sveikinimai, dalis rezoliucijų ir valdybos narių apyskaitos. Vakaras praleistas Daytono priemiestyje, medelyne — piknikų vietovėje, kur vyčiai turėjo progos susipažinti, pasitiprinti, išsidainuoti ir pasišokti.

Penktadienio rytą pirmutinėje sesijoje buvo prisimintas ir pagerbtas vyčių „Spiritus movens“ a.a. kun. Jonas Jutkevičius. Labai sumaniai Juozas Boley priminė būdingesnius momentus iš jo veiklos ir sudarė progą dar kartą išgirsti jo keletą uždegančių ir patriotiškų kalbų. Retas kuris nešluostė ašarų nuo savo veido klausydami jo žodžių.

Kun. A. Jurgelaitis pravedė religinį pasnėkės apie „bažnyčią anksčiau ir dabar. Buvo eilė klausimų. Popietinėje sesijoje buvo pristatytas vietos pramonininkas ir veikėjas John Yesk, kuris įdomiai kalbėjo kaip sėkmingai palaikyti ryšius su kitais, kaip pasiekti jaunimą.

Vakare lietuvių klube buvo sukurta lietuviška vakaronė su lietuviškais užkandžiais, išstatyta gausiai lietuviški menų dalykų, medžio drožinių, gintaro, lietuviškų kopytelių, kai kuriuos buvo galima įsigyti, ilgausios rūtos, parodyta kaip daryti velykinius margučius ir c. antrąją programos dalį išpildė vietos tautinių šokių grupės „Vėjeliai“, pasirodė 13 šokių. Visi šokėjai, didi ir maži, buvo maloniai priimti.

Šeštadienio rytą kongresmanas Whalen kalbėjo Lietuvos reikalų, davė praktiškų patarimų, kas darytina dėl padidėjusių siuntinių mokesčių. Jam buvo įteikta medalis, lietuviška kvipylė. Po to kalbėjo, dr. Kazys Bobelis iš Chicago, atvykęs su šeima. Altos pirmininkas. Kalbėjo Lietuvos laisvinimo reikalais, apie dabartinę pavergtos Lietuvos padėtį. Ragino visus dėtis bendron tal kon pavergtos Lietuvos laisvę už jo nepailstamą darbą. Popietiniame susirinkime priimta visa eilė labai svarbių rezoliucijų, įskaitant naują valdybą. Dauguma buvusios valdybos narių sutiko pasilikti pareigose sekančiais metais. Kun. Jurgelaitis vėl bus dviasios vadas, Tony Miner — pirmininkas, nors šiuo metu yra sunkiau susirgęs. Jis sutiko ir toliau vadovauti vyčiams. Ketvirtadienį, penktadienį ir šeštadienį viešbutyje buvo laikomos šv. Mišios, gausiai lankomos. Suvažiav-

vimo metu buvo išstatyta paroda, kurią kun. K. Pugevičius atgabeno iš Philadelphia.

Vakare įvyko iškilmingi pietūs, kurių metu pagrindinę kalbą labai palankiai lietuviams, pasakė Cincinnati vyskupas Joseph Bernardin. Kalbos pabaigoje jis užsiminė, kas darytina, kad pavertieji atgautų religinę laisvę. Jam įteiktas gražus, meniškas medžio drožinys: ūkininkas vežime, traukiamas žirgo. Mrs Lauretta Stukas ir Rita Pinkus buvo pa kelti vyčių garbės nariais. Prof. Aleksis prisegė joms medalius. Miss Rosemary Klatt, pasižymėjusiiai jaunai vyčiai, buvo įteikta moksliui tėti stipendija.

Labai gilių išpūdį visiems padarė paskyrimas lietuvių draugui Sergejui Kovalevui aukso medalio. Kovalevas šiuo metu yra bolševikų kalėjime, nuteistas už platinimą LKB kronikos. Jo veiklą pristatė kun. K. Pugevičius, o aukso medalio jo vardu priimti specialiai atvyko Simas Kudirka, su viltimi kad šis medalis bus jam asmeniškai perduotas, kai Kovalevas nusikratys vergovės pančiais ir atsidurs laisvame pasaulyje. Kovalevui buvo skirta tuščia, neužimta kėdė, ant stalo jo paveikslas, papuoštas lietuviška ir amerikietiška vėliavomis ir geleimis. Labai išpūdingas vaizdas.

Iškilmingiems pietums sumaniai vadovavo Mrs. Elinor Sluzas. Pietūs su programa užbaigti giesme Dieve, laimink Ameriką ir Vyčių himnu, kuriam akomponavo jo kūrėjas prof. Aleksandras Aleksis, palydint jo žmonai Marcellei ir visai publikai. Po to buvo šokiai ir žaidimai.

Sekmadienio rytą Vyčiai ir vietos lietuvių labai gausiai dalyvavo šv. Kryžiaus bažnyčioje, kuri buvo sausakimšai pripildyta. Koncelebracinės Mišias atnaušavo kunigai: Antanas Jurgelaitis, Kazimieras Pugevičius ir Vlovas Karaveckas. Pamokslininkas, dviasios vadas kun. Jurgelaitis ragino visus nepagalėti jėgų dėl pavergtos Lietuvos, įgyvendinti Lietuvos vyčių idealus ir padirbėti Nijolės Sadūnaitės labui, kad ji būtų greičiau išlaisvinta. Prieš Mišias penkiolikali vyčių buvo įteikti ketvirtinio laipsnio ženklai ir prisakdinta naujoji vyčių centro valdyba.

Po mišių dar kartą keliavome lietuvių kluban, kur buvome pamaitinti, pasidalijome viena kita mintimi; palinkėta geros kelionės, su viltimi susitikti kitais metais Providence, R.I., kur numatytas 64-asis visuotinis vyčių seimas.

DAR KAI KAS APIE VYČIŲ SEIMĄ

Sužinojus, kad darbštus vyčių pirmininkas, Antanas Miner yra sunkiau susirgęs ir negalės seime dalyvauti, pastūsti jam linkėjimai greitai pasveikti. Vice-pirmininkai Pilypas ir Marijona Skabekai negalėjo dalyvauti, kadangi susilaukė sūnaus. Taigi trečiajam vice-pirmininkui Juozui White teko pareiga atvykusius pasveikinti.

Mandatų komisija sudaryta iš Sophie Nieminski, Monika Kasper ir Teresė Trainis. Ji pranešė kad pirmoje sesijoje dalyvauja 80 atstovų, 6 alternatai, 16 sve liau vadovauti vyčiams. Ketvirtadienį, penktadienį ir šeštadienį viešbutyje buvo laikomos šv. Mišios, gausiai lankomos. Suvažiav-

Lietuvos vyčiai, pasipuošę tautiniais rūbais, dalyvavę pavergtų tautų eisenoje, Chicago miesto centre

Nuotr. Jono Kuprio

KVIETIMAS Į TAUTOS SVENTES MINEJIMĄ

LB Detroito apylinkės valdyba kviečia Detroito ir apylinkių lietuvius dalyvauti tautos šventės minėjime.

Minėjimas įvyks rugsėjo 26 d. 12:30 val. Kultūros centre, South fielde prie 9-tos mylios ir Beech Daly kelio. Programoje bus d. Broniaus Nemicko paskaita, tautinių šokių šoka „Šilainė“, vadovaujama Galinos Gobienės, ir kanklių muziką atliks Stasio Butkaus šaulių kuopos kanklininkės, vadovaujamos Danutės Petronienės.

Ta dieną pamaldos vyks 10:30 val. lietuviškosiose bažnyčiose, kur dalyvaus organizacijos su vėliavomis. Visuomenė kviečiama ku gausiau dalyvauti pamaldose. Ypatingai kviečiamas jaunimas, nes tautos šventė yra didžioji lietuviškosios seimos šventė.

kas, K. Pugevičius.

Prezidiumui buvo pakviesti: Juozas White, Rita Pinkus, Victor August. Sekretoriavo — Anne Kassel ir Mart Martus. Tvarkdariai: Andy Rozger ir Jerome Jankus.

Suvažiavimas išklause eilės sveikinimų. Raštu buvo visiems atstovams padalinti įvairūs centro valdybos bei komisijų metiniai pranešimai.

Gyvu žodžiu išsamų pranešimą iš pernai Pietų Amerikoje i-vykusio III Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso pateikė Vytautas Radzivasnas. Jo pranešimas raštu sudarė neploną knygą.

P. Radzivasnas savo pranešime siūlė, kad vyčiai reikalautų, kad ateityje JAV-ių lietuviai panaikintų reikalavimą (kurio, atrodo, kiti kraštai nesilaiko), kad atstovais į Pasaulio Lietuvių jaunimo Kongresą būtų išrinkti tik laisvai lietuviškai kalbantieji. P. Radzivasnas motyvavo savo pasiūlymą, tuo, kad kiti kraštų lietuviškas jaunimas, kad ir nemokėdamas laisvai lietuvių kalbos, vis dėlto daug laimėjo, dalyvaujami tarptautiniame kongrese, ir kad buvo paskatinti pasimokyti kalbos.

Kiti konstatavo, kad nemokėjimas lietuvių kalbos išjungia asmenį iš efektingo dalyvavimo tarptautiniame kongrese. Klausimas nebuvo statomas balsavimui.

Kun. Kazimieras Pugevičius, Vyčių suvažiavimo proga, Stouffer viešbučio prieangyje įstātė iš Philadelphia's Eucharistinio Kongreso atgabendą Seselės Kazimierietės Mercedes Lietuvos Kenčiančios Bažnyčios nuotraukų parodą, kuri susilaukė nepaprasto susidomėjimo ne vien iš Vyčių, bet ir iš kitataučių praeivių. K.P.

LB Detroito apylinkė prašo visus lietuvius, pagal galimybę, tą dieną paskirti aukų Bendruomenės reikalams. Aukos bus renkamos pagal tam tikslui paruoštus aukų lapus.

LIETUVISKŲJŲ PARAPIJŲ PARENGIMAI

Dievo Apvaizdos parapijos taryba rugsėjo 25 d. Kultūros centre rengia metinius pietus. Pradžią 7 val. v. Pietų kaina 12.50 dol. asmeniui, pensininkams 9 dol. ir studentams 6 dol. Vietas rezervuoti iš anksto pas Mariją Petrulienę, tel. 255-5222, arba Gerald Zaeger — tel. 332-1046.

Sv. Petro parapijos festivalis, ruošiamas parapijos tarybos, įvyks rugsėjo 18 ir 19 dienomis parapijos salėje.

Sv. Antano parapijos gegužinė po stogu įvyks spalio mėn. 31 d. Detroito Lietuvių namuose. Laidos parengimo dalyvių mašinos bus apsaugotos.

Sv. Kazimiero parapija Windsor š.m. spalio 17 d. rengia metinius pietus. Šios parapijos, kurią išlaiko negausūs Windsor lietuviai, metiniuose pietuose visuomet dalyvauja nemažai Detroito lietuvių.

KITI PARENGIMAI

Be minėtų parapijų renginių, LB Detroito apylinkės kalendariuje spalio mėnesį yra užregistruoti numatomi įvykiai.

Spalio 10 d. Rapolo Valatkos, buv. radijo valandėlės vedėjo, pagerbimas — Kultūros centre.

Spalio 16 d. 25 m. Ateitininkų veiklos jubiliejus — Kultūros centre.

Spalio 23 d. Žiburio liuanistinės mokyklos metinis balius —

Kultūros centre.

Spalio 24 d. 12:30 val. Stasio Butkaus šaulių kuopos kultūrinė popietė Lietuvių namuose.

Spalio 30 d. Literatūros vakaras Kultūros centre. Rengia LB Detroito apylinkė. S.G.-kas

ŽIBURIO LITUANISTINĖS MOKYKLOS PRADEDA MOKSLO METUS

LB Detroito apylinkės Žiburio liuanistinės mokyklos naujis mokslo metus pradeda rugsėjo 18 d. 9 val. rytą Kultūros centre. Bus susipažinimas su mokytojais, tvarka, vadovėlių pardavimas ir pamokos iki 1-os val. p.p. Veiks dvylika skyrių, ir, jei susidarys tinkamas skaičius vaikų, darželis.

Sekmadienį, rugsėjo 19 d., abi mokyklos organizuotai dalyvaus šv. Mišių aukoje Dievo Apvaizdos bažnyčioje. Mokiniai ir mokytojai renkasi prie vėliavų aikštelės 10:20 val.

Mokyklos vedėjas

ŠILAINĖ IR TOLIAU AMBASADORIAUJA

Vyto ir Birutės Rauckių ir Ušulės Railienės iniciatyva, kurie sudaro visą ImPay City, Michigan, lietuvių koloniją, Šilainė lietuviškais tautiniais šokiais vėl garsina lietuvių ir Lietuvos vardą to miestelio Jubiliejinių metų festivalyje.

Nors programa buvo pradėta pavėluotai, ko turėtume vengti, mūsų tautinių šokių stebėti buvo susirinkę pusė to miestelio gyventojų, kurių ne vienas pirmą kartą turėjo progą matyti mūsų tautinius šokius bei išgirsti apie Lietuvą. Tai nuopelnas V. ir B. Rauckių ir U. Railienės, o taip pat Šilainės šokėjų su jų vadove Galina. Tarp kitko, tas trejetukas ir sudaro visą to miestelio bei apylinkės lietuvišką koloniją. Padėka ir mūsų Šilainėi ir jos vadovei Galinai

(Nukelta į 5 pusl.)

Detroito Žiburio mokyklos 1975-76 m. m. IV skyrius su mokytoja Dalia Rackiene. Iš k. N. Nikutė Baužaitė, Gailė Cernauskaitė, Janė Kizlauskaitė, Marius Gražulis, Ingrida Rackaitė, Manvydas Šepetys, Rasa Kazlauskaitė ir Vida Duobaitė.

Nuotr. A. Astašaitis, jn.

FRANK'S TV and RADIO, INC.

2840 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 6-7282
RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJŲ APARATŲ
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second Class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates: \$28.00 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. \$28.00. Canada \$28.00. Foreign Countries — \$29.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenumeras nesunčiamai. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, atžymima, iki kada skaitytojas yra užsimokėjęs.

„Drango“ prenumerata mokama iš anksto

	metams 6 mėn. 3 mėn. 1 mėn.
Chicago, Cook, Ill.	\$28.00 \$15.00 \$10.00 \$4.00
Kanadoje	\$28.00 \$15.00 \$10.00 \$4.00
Kitur	\$28.00 \$15.00 \$10.00 —
Užsienyje	\$29.00 \$17.00 \$11.00 —
Savaitinė	\$18.00 \$10.00 —

- Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00.
- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija straipsnius taisyti savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišludamos gavus prašymą.

Tel. PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS
2858 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

Akuserija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirma ligoninė pagal susitarimą
Jei nesusiliepia, skambinti 374-8004

DR. VL. BLAZYS

PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
Marquette Medical Center
6132 So. Kedzie Avenue
Val: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 10-12 val. vakaro.
Šeštad. nuo 1 iki 3 val.
Pagal susitarimą
Ofiso telef. WA 5-2970
Resid. tel. WA1brook 5-3048

Tel. Ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., ketv. 1 iki 6 v. popiet.
Antrad., penktad. 1-5, treč. ir šeštad. tik susitarimą

Dr. Ant. Rodoko kabinetas perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS
3709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400

Val: pagal susitarimą; pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477, rez. 246-2839

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
Specialybė — Nervų ir Emocinės ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Resid. tel. — GI 8-6873

DR. W. M. EISIN-EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIA
6132 So. Kedzie Ave. WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei nesusiliepia, skambinti: MJ 2-0001.

Tel. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akių Ligos
3907 West 103rd Street
Valanda pagal susitarimą

Ofiso tel. — PR 8-2220

DR. JANINA JAKSEVICIUS

JOKSA
VAIKŲ LIGOS
2636 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak. Šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6006 Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. JUCAS

DERMATOLOGIJA — CHIRURGIA
1602 No. Western Avenue
6214 No. Western Avenue
Tel. atšakomasis 12 valandų
480-4441 — 561-4605

Apie mokėti skelbė dien. DRAUGE

nos ja plačiosi skaitomae lietuvių dienraštis. G! skelbimų kainos visaisma prieinamos.

Išlaidos ir buto tel. 652-1381

DR. FERD. VYT. KAUNAS

BENDROJI MEDICINA
1407 S. 49th Court, Cicero
Kasdien 10-12 ir 4-7
Kiekvyras treč. ir šėd.

Tel. ofiso ir buto: OLYmpe 2-4156

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1445 So. 30th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Iškylus trečiadieniais. Šeštadieniais 12 iki 4 val. popiet.

Tel. RELiance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

(Lietuvis gydytojas)
3925 West 59th Street
Val: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. popiet. ir 6-8 val. vak. Šeštad. pagal susitarimą. o trečiadieniais uždaryta

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
KIDKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. popiet.
Ofiso tel. RE 7-1168; resid. 330-3919

Ofiso HE 4-1818; Resid. PR 6-9601

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-oe ir Campbell Ave. kaimas)
Val: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 1 iki 7 v. p. Tik susitarimą

Ofs. tel. 735-4477, rez. 246-2839

OPTICAL STUDIO

VIOLETA KAROSAITĖ
7051 So. Washenaw, tel. 778-6766
Pritaikomi akiniai pagal gydytojo receptus.

Didelis akinų rėmų pasirinkimas. Val: pirm., antr., penkt. 10-5.30. Ketv. 18 v. vak. Šešt. 10-4 v. p. p. Trečiadieniais uždaryta.

Tel. — 282-4428

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIA
Ofs.:
111 NO. WABASH AVE.
4200 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLEKŠAS

OPTOMETRISTAS
(Kalba lietuviškai)
2018 W. 71st St. — Tel. 757-8140
Tikrina akis. Pritaiko akinus ir "Contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, POSLES IR PROSTATO CHIRURGIA
2656 W. 63rd Street
Val. antrad. nuo 1-4 popiet. ir ketv. nuo 5-7 vakare
Ofiso tel. 778-2880, rez. 448-8548

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS
Adresas 4255 W. 63rd Street
Ofiso telef. RE 5-4410.

Residencijos telef. GR 6-9617

Val: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 1 iki 3 val. popiet.

Ofiso tel. HE 4-2123, namų GI 8-6198

DR. V. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — 18 anksto susitarimą

Tel. ofiso PR 6-6446

DR. F. C. WINSKUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1-5 val. popiet. Treč. ir šeštad. pagal susitarimą

Ofiso tel. 536-5166; namų 636-4838

DR. PETRAS Ž

ILGALAIKIAI LAIMEJIMAI

Visa, ką mes veikiam, yra gera. Ir tautinių šokių šventės, ir suvažiavimai, mokslo simpoziumai, organizacijų susirinkimai, tarybų posėdžiai, koncertai yra mūsų gyvastingumo, mūsų pajėgumo liudijimas. Kai kurie iš pavertę tėvynės asmenys stebisi, kad čia mes tiek daug dirbame, negaudami jokio už tai atlyginimo. Kada pavertę Lietuvą rašytojams apmoka ne tik už darbą, bet ir už tai, kad jie yra rašytojų sąjungos nariai, kada visi vedėjai ir šokėjai yra apmokami, mes visa dažniausia dirbame be jokio atlyginimo. Tai mūsų duoklė tėvynei, nes mes čia esame liudyti, kad ji yra pavertta.

Kai komunistiniai laikraščiai šaukia, kad mūsų tautinių šokių šventė turėjo ir politinį atspalvį, mes to nesigėdiname, nes aukštųjų svečių, gubernatorių, senatorių, kongreso narių ir net pačios prezidento žmonos dalyvavimas mums suteikia toli gražu nemažą garbę, nes tokie aukšti svečiai nevyksta į eilines vakarėlius.

Tačiau dauguma tų švenčių ir suvažiavimų, nors ir gerai pavykusių ir mus stiprinančių, yra trumpalaikio pobūdžio ir negalima, didžiuliais organizaciniais pasisekimais besidžiaugiant, užmiršti, kad yra kuklesnių, bet savo esme ilgiau išliekančių kultūrinių ar visuomeninių darbų.

Gera, kad pirmuose dienraščiuose pasipuošę paminimo lietuvių šventės. Gera, kad kolumnistai iškelia pavertę Lietuvos klausimą, kad primena pasauliui lietuvių persekiojimus, bet mums reikia ir ilgalaikių mūsų darbų liudijimų, kad mes nebūtume tik grynai archyvuose likę žmonės. Reikia, kad paliktume didesnę ar mažesnę įnašą ne tik visuomeninei veikloje, bet ir kultūroje. Vienas iš tokių pastovėsnių, nors, be abejo, taip pat laiko atžvilgiu ribotų, darbų yra mūsų knyga, ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba.

Į amerikiečių leidyklas patekti su savo veikalais kartais neįmanoma. Tai liudija kad ir tokių kaip milijoninės Praegerio leidyklos išleista Vardžio knyga "Lithuania under the Soviets", Lippincott leidyklos išleista Armonienės "Leave Your Tears in Moscow". Tačiau ne retu atveju prasimūsti į amerikiečių leidyklas gana sunku. Iš kitos pusės, net ir tokia turtingai Praeger leidykla Lietuvai frontas turėjo tiek tiek primokėti, kas yra įrašyta ir pačioje knygoje. Bet šiaip net ir reikšmingas knygas gana sunku į svetimas leidyklas įsiūlyti, nes čia leidyklos žiūri grynai iš biznio taško, o, kaip žinoma, didžiausią pasisekimą dažnai turi leidiniai ne būtinai savo verte išskirtiniai. Lietuviškam reikalui šioje srityje į talką yra atėjusi Stepo Zbarsko įsteigta leidykla Manyland Books, kuri, kaip amerikietis kritikas teigia, savo leidiniais įrodė, kad Lietuva nėra vien tik pokarinis produktas, bet 700 metų valstybė, turinti savo rašytojus ir mokslininkus.

Manyland Book leidyklos vė-

Spaudoj ir gyvenime

BENDRAS ARKLYS VISADA LIESAS

Taip dabar pavertę Lietuvą. Nežinot bendrai lietuvių darbštumą ir jų didelio sugebėjimo tvarkyti savo reikalus, kai jiems iš šalies primetama svetima sistema ir jie padaromi tik bernais, arba samdinais vad. "Komunizmo statybai", tada nei iš to tunkantys visokiose komitetuose sėdintys varovai, nei bolševikiniai "mokslo eksperimentai" ar "priešakinė technika" užgultiems žmonėms nieko neapada. Rezultatai gaunami, kaip aprašyta Vilniuje leidžiamoj "Tiesoj" š. m. rugpjūtį 25 d.

"Vargu ar reikia aiškinti, kokią didelę įtaką gyvulių prieaugliui turi reikiamos zootechninės bei veterinarinės sąlygos fermose. Tik ten, kur

liausias kūrinys yra J. Daumana. Ir to knygos "Partizanai" vertimas suvažiavimui, mokslo simpoziumui, organizacijų susirinkimui, tarybų posėdžiai, koncertai yra mūsų gyvastingumo, mūsų pajėgumo liudijimas. Kai kurie iš pavertę tėvynės asmenys stebisi, kad čia mes tiek daug dirbame, negaudami jokio už tai atlyginimo. Kada pavertę Lietuvą rašytojams apmoka ne tik už darbą, bet ir už tai, kad jie yra rašytojų sąjungos nariai, kada visi vedėjai ir šokėjai yra apmokami, mes visa dažniausia dirbame be jokio atlyginimo. Tai mūsų duoklė tėvynei, nes mes čia esame liudyti, kad ji yra pavertta.

Kai komunistiniai laikraščiai šaukia, kad mūsų tautinių šokių šventė turėjo ir politinį atspalvį, mes to nesigėdiname, nes aukštųjų svečių, gubernatorių, senatorių, kongreso narių ir net pačios prezidento žmonos dalyvavimas mums suteikia toli gražu nemažą garbę, nes tokie aukšti svečiai nevyksta į eilines vakarėlius.

Tačiau dauguma tų švenčių ir suvažiavimų, nors ir gerai pavykusių ir mus stiprinančių, yra trumpalaikio pobūdžio ir negalima, didžiuliais organizaciniais pasisekimais besidžiaugiant, užmiršti, kad yra kuklesnių, bet savo esme ilgiau išliekančių kultūrinių ar visuomeninių darbų.

Gera, kad pirmuose dienraščiuose pasipuošę paminimo lietuvių šventės. Gera, kad kolumnistai iškelia pavertę Lietuvos klausimą, kad primena pasauliui lietuvių persekiojimus, bet mums reikia ir ilgalaikių mūsų darbų liudijimų, kad mes nebūtume tik grynai archyvuose likę žmonės. Reikia, kad paliktume didesnę ar mažesnę įnašą ne tik visuomeninei veikloje, bet ir kultūroje. Vienas iš tokių pastovėsnių, nors, be abejo, taip pat laiko atžvilgiu ribotų, darbų yra mūsų knyga, ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba.

Į amerikiečių leidyklas patekti su savo veikalais kartais neįmanoma. Tai liudija kad ir tokių kaip milijoninės Praegerio leidyklos išleista Vardžio knyga "Lithuania under the Soviets", Lippincott leidyklos išleista Armonienės "Leave Your Tears in Moscow". Tačiau ne retu atveju prasimūsti į amerikiečių leidyklas gana sunku. Iš kitos pusės, net ir tokia turtingai Praeger leidykla Lietuvai frontas turėjo tiek tiek primokėti, kas yra įrašyta ir pačioje knygoje. Bet šiaip net ir reikšmingas knygas gana sunku į svetimas leidyklas įsiūlyti, nes čia leidyklos žiūri grynai iš biznio taško, o, kaip žinoma, didžiausią pasisekimą dažnai turi leidiniai ne būtinai savo verte išskirtiniai. Lietuviškam reikalui šioje srityje į talką yra atėjusi Stepo Zbarsko įsteigta leidykla Manyland Books, kuri, kaip amerikietis kritikas teigia, savo leidiniais įrodė, kad Lietuva nėra vien tik pokarinis produktas, bet 700 metų valstybė, turinti savo rašytojus ir mokslininkus.

Mūsų pastatai ir gražios užiegos, mūsų pasirodymai festivaluose, mūsų sau suruošti vakarai yra svarbūs ir reikalingi, bet jie ateina ir praeina. Todėl turėtume paremti ir tuos, kurie ryžtasi įvesti į gyvenimą ilgiau išliekančius kultūrinius darbus.

Al. B.

NETIKĖTUMAS RYTŲ AZIJOJE

JAV pasitraukus iš Indokinijos iškilo grėsmė rytų ir pietryčių Azijai

GEDIMINAS GALVA

Seniausios kultūros didžiausias žemynas, siekiantis 29,5 proc. pasaulio sausumos, turintis 57 proc. visų jo gyventojų, vienu mostu atiteko Sovietų ir kom. Kinijos įtakon. Šie kraštai nesutaria daugeliu klausimų, bet ypač ryškiai kovoja dėl žemyno pasidalinimo.

Kinai ir rusai, bendradarbiauję penkmetį dėl teritorinių ginčų, tapo didžiausiais priešininkais. Sovietai panaudojo savo ūkinę pajėgumą persvarą talkininkavo pramonės imones kurti, siuntė ūkio žinovus, karius ir ginklus į Azijos kraštus. Per trumpą laiką išugdė milžinišką karinį laivyną, pradėjusį sūpti Azijos žemyną Indijos ir Ramiajame vandenyne. Visa tai liečia Ramiojo vandenyno pakraščius ir ypač salų valstybes, žaliavų kraštus, svarbias strategines sritis.

Kinija visa tai mato, bet ji priversta tenkintis tik piktžodžiais, gerasis santykiams, pvz. su Taisu (Siamu), nors jo vyriausybė be pasigailėjimo naikina kinų pakurstytus partizanus ir ieško atsporas JAV.

JAV politika Azijoje

Po karinio, politinio ir diplomatinio JAV pralaimėjimo Indokinijoje turėjau progos šiame dienraštyje priminti, kad Washingtonas prarado įtaką Azijoje, išskyrus šalutines atsparas, ginamas amerikiečių.

Žinomo Olandijos instituto Azijai tirti direktorius M.W.J.M. Broekmeijeris, grįžęs iš ilgos studijinės kelionės žemyne, pareiškė spaudai: JAV pasitraukimas iš

technikos mokyklos mokomajame ūkyje, Hidrotechnikos ir melioracijos mokslo tyrimo instituto eksperimentiniame ūkyje. Čia per šis šiu metų mėnesius krito 13-28 procentai paršelių. Nuo 6 iki 18 procentų verselių krito septyniuose Anykščių rajono ūkiuose ir dešimtyje — Kėdainiu.

Išanalizavus kritimo prieštastis, nustatyta, kad svarbiausioji — ne užkrečiamos, bet daugiausia virškinamojo trakto ir kvėpavimo organų ligos. Jas sukelia blogos kokybės pašarai, drėgmės tvartuose, nesvara. Antai Anykščių rajono Jakšiškio tarybiniam ūkyje paršavedės laikomos blogai įrengtos patalpose, pasigendama švaros.

Nors ūkyje yra vasaros stovyklos, tačiau dar birželio mėnesį paršavedės buvo tvartė. Neretai kiaušius gaudavo blogų pašarų. Zindukiai papildomai buvo šeriami nereguliariai, ir daug jų krito. Kritusių kiaušių balansinė vertė per praėjusius ir šiuos metus ūkyje sudarė apie 6 tūkstančius rublių. Ne mažesnę ekonominę žalą padarė neįkamos kiaušių laikymo sąlygos bei šerimas Hidrotechnikos ir melioracijos mokslo tyrimo instituto eksperimentiniame ir kitiems išvardintiems ūkiams.

Eilėje ūkių dėl nepilnavertio

Azijos paskatins revoliucinį sąjūdį daugelyje žemyno kraštų. Maskvos, Pekino ar Hanojaus paskatinti komunistiniai sąjūdžiai gali pradėti puolimus.

Šiam reikalui būtina paliesti netikrovišką JAV užsienio politiką. Nixonas teigė, kad JAV nesiikiš į Azijos kraštų vidaus reikalus ir gins kraštus nuo išorinio užpuolimo. Jis puoselėjo mintį, kad laisvojo pasaulio "stulpai" — Europa, Japonija ir pietrytinė Azija rūpinsis Azijos saugumu. Deja, tie "stulpai" neturėjo net mažiausios įtakos pasaulinėje politikoje.

Bereikšmis JAV užtikrinimas

Direktorius Broekmeijeris ryškiai išsitaria apie dabartinę JAV užsienio politiką Azijoje: "Prez. Fordas teigia, kad JAV nebeina pasaulio policininko pareigų, bet jis pažada ginti nekomunistinių kraštų suverenumą ir nepriklausomybę. Toks paviršutiniškas pažadas yra bereikšmis.

Abi JAV užsienio politikos link mes pateikė H. Kissingeris, kurio apgavystės 1973 m. Paryžiuje nepamiršo nė viena Azijos šalis. Ne komunistų valdomuose Azijos kraštuose JAV valstybės sekretorius H. Kissingeris yra labiausiai neapkenčiamas politikas. Po Angolos įvykių JAV neteko pasitikėjimo nekomunistų valdomoje Azijoje. Azijiečiai yra susirūpinę šiais prezidento rinkimais JAV. Jie nepasitiki demokratais, izoliacinės politikos šalininkais, bet,

paršavedžių šerimo dalis paršelių buvo neišsivystę, mažo svorio ir atjunkti vidutiniškai svėrė tik 12-16 kilogramų, kai tuo tarpu tą pačią rąjoną paršaijančiuose ūkiuose atjunkti paršai svėrė 20 ir daugiau kilogramų.

Nemaža trūkumų rasta ir auginant gyvulių prieauglį. Antai Anykščių rajono "Atžalyno" kolūkyje verselėi žiemą buvo laikomi nestidomose patalpose. Vasaros stovyklos neįrengtos, ir daug verselių serga bronchopneumonija. Anksčiau verselėi buvo girdomi tik du kartus per parą. Todėl mažėjo galvijų prieauglio priešo rūs, jie krinta. Šiais metais ūkyje krito 16 procentų verselių. Dėl to per praėjusius ir šiuos metus kolūkis turėjo daugiau kaip 16 tūkstančių rublių nuostolio.

Dėl blogos tvarkos gyvulininkystės fermose šiais metais eilėje išvardintų rąjonų ūkių sumažėjo penimų gyvulių priešvoriai, tai neįmanoma atsiiepti mėsos gamybos ir jos pardavimo valstybei rodikliams.

Rąjonų liaudies komitetai įpareigoti sustiprinti gyvulininkystės produktų gamybos ir gyvulių išsaugojimo kontrolę.

R. SAVICKAS, Lietuvos TSR Liaudies kontrolės komiteto inspektorius

Fordui rinkimus laimėjus, laukia, kad Kissingeris būtų pašalintas iš Valstybės departamentų. Azijos nekomunistinės valstybės, jausdamos komunistinių kraštų grėsmę, yra nusistatčiusios, kad daryti".

Nekomunistinių kraštų pasimetimas

Korėja, Taivanas, Indonezija, Malajai, Singapūras ir Taisas jau čia komunistinių kraštų grėsmę ir labiau susirūpinę savo saugumu už Vakarų Europos kraštus. Jų apsiginklavimas menkas kovoti prieš užpuolimą, o ūkiškas ir politinis bendradarbiavimas per silpnas sutartinai pasipriešinti.

Rytų Azijos milžinas — Japonija yra neapsiginklavęs ir priklauso nuo užsienio žaliavų šaltinių. Japonija skiria apsiginklavimui tik 0,8 proc. tautos pajamų. Jos "karinė pajėga" gali tarnauti tik savo kraštui ginti. Japonai turi ganėtinai ūkio priemonių apsiginkluoti, bet jie to nedaro, nes vis dar tiki į taikos sambūvį. Korėja, Taivanas ir kiti nekomunistiniai Azijos kraštai jau nebetiki taikos sambūvio iškime.

Pietų Korėjos padėtis yra ypatinga. Krašte vyrauja diktatūros priešpauža, siekianti sutelkti visas jėgas kovai prieš šiaurės Korėją. Ji gali išvėrti tik naudojdamasi amerikiečių šarvais, šiaurinės Korėjos diktatoriaus Kim Il Singas jau būtų pradėjęs naują karą, jei Kinija ir Sovietai nebūtų jo sudrausminę.

Netikrumas prieš akis

Japonija šiuo metu vengia didesnių įsipareigojimų ginti Azijos kraštus. Taivanas saugus iki 1979 m., kai pasibaigs 25 m. sudarytoji sutartis su JAV, jei nebus anksčiau nutraukta. Šiuo metu Taivanas jau ieško naujo globėjo — Sovietų. Pietų Korėjos ir Taivano padėtis panaši, nes, tarptautiniam politiniam veži-

NATO kariai kažkur Europoje karinių pratybų metu

tą kartų girdėjom.

— Mes be pietų. Kiek čia galim sėdėti.

Kalbėtojas, matyt, pametė siūlo galą, nes ir, salei aprimus, stovėjo ir tylėjo.

— Nu, daviai, daviai! — paragino jį balsas iš salės.

Atsisotojo komjaunimo sekretorius, mūsų valdybos kasininkas.

— Jūs Skaisgirytė, sakote, kad šmeižtas, — tarė jis, atskleidamas prie šio gulėjusia byla. — Mes viską išsiaiškinsim. Ateikite čia prie stalo. Pirmiausia vaskite, — salė aprimo ir sukluso, o man smarkiai daužėsi širdis, — tiesa ar šmeižtas, kad jūs vaikštote į bažnyčią?

— Bažnyčią lankau, — atsakiau, — tai tiesa.

— Ir jūs bažnyčios lankymą laikote geru dalyku?

— Paklausė nustebes sekretorius.

— Taip.

— O per Naujuosius Metus jums ir bažnyčios nebeužteko? Gatvė keliais ejote.

— Netiesa, — atsakiau, — gatvėmis nevaikščiojau.

— Mes gavome iš "Komjaunimo tiesos" laišką. Klūpėjote gatvėje prie Aušros Vartų? — jis pakėlė maršinėle rašytą lapą.

— Prie Aušros Vartų klūpėjau, — atsakiau.

— O kas dar su jumis klūpėjo?

— Žmonės.

— Iš kur pas jus tas viduramžių tvaikas? — tarė jis, kapodamas žodžius. Visa tai yra pasenę ir atgventi dalykai.

— Dievas ir tiesa nesensta, — pasakiau.

— Tik bobutės; moterėlės, daugiausia bemokslės, išpažįsta aukščiausią. Kodėl, jūsų nuomone, bažnyčioje visada moterų daugiau, negu vyrų?

Lietuvių tautinių šokių šventės atgarsiai Baltuosiuose rūmuose

GRAŽINA KRIVICKIENĖ

Baltuosiuose rūmuose spaudos skyriuje yra vitrina, kurioje skelbiama prezidento ir ponia Betty Ford dienotvarkės, kurias skaito ne tik Amerikos, bet ir viso pasaulio žurnalai, akredituoti prie Baltųjų rūmų. Š. m. rugpjūtio 31 d. buvo išskalbinta "For immediate release, White House Office of the Press Secretary to Mrs. Ford" sekančio turinio skelbimas:

Mrs. Ford atidarys Penktąją Lietuvių Tautinių šokių šventę Chicagoje rugsėjo 5 dieną. Šventė įvyks Tarptautiniame Amfi-teatre sekmadienį, 2 v. p. p. Tikimasi, kad šventėje dalyvaus apie 12,000 asmenų. 2000 lietuvių šokėjų iš Jungtinių Ameri-

mui kryptelėjus, abiejų kraštų naftos ir dujų šaltiniai gali privilioti užpuolika.

Filipinai, neseniai užmezgę diplomatinis santykius su Sovietais, priklauso ASEAN — penkių Azijos kraštų politinei organizacijai, kuri yra bereikšmė gintis nuo komunistinių kraštų užpuolimo. Prezidentas Marcos tikisi, kad JAV gins kraštą nuo užpuolimo.

Salų valstybė Indonezija, turinti 127 mil. gyventojų, nepaprastai turtinga žaliavomis, Malajai ir Singapūras, didžiausias uostas pietrytinėje Azijoje, netikri dėl savo saugumo.

Taiso padėtis mažiausiai saugi. Jo vyriausybė pareikalavo amerikiečius karius pasitraukti, bet nesusėba rūpintis savo saugumu.

Azijos kraštai atviromis akimis žiūri į galimą komunistinių kraštų užpuolimo pavojų, bet šiuo metu neturi priemonių ir tinkamų organizacijų nuo priešo gintis. Nereikėtų nustepti, kad Azijoje vienas kraštas po kito patektų į komunistų valdžion, jei Sovietams ir Kinijai išmūš palanki valanda.

kos Vaistųbių, Kanados, Brazilijos, Venecuelos, Vokietijos, D. Britanijos išpildys lietuvių liaudies šokius. Šventės įvyksta Jungtinėse Amerikos Valstybėse kas ketveri metai. Šiais metais ši šventė yra Amerikos lietuvių įnašas į Amerikos dviejų šimtų metų suaktyvėjimą. Festivalis yra įregistruotas Amerikos revoliucijos dvimimtmečio administracijos.

Washingtono dienraščiai "The Washington Star" rugsėjo 1 d. ir "The Washington Post" rugsėjo 2 d. įdėjo neilgas žinias apie prezidentienės vykimą iš Colorado į Chicago atidaryti penktąją Lietuvių tautinių šokių šventę.

Jūsų korespondentė ta proga sveikino keli artimesni Baltųjų rūmų korespondentai šodniu ir raštų, prisijusdami išskyras iš laikraščių ir Baltųjų rūmų skelbimą apie lietuvių šokių šventę. Prezidentienė, įstaiga suteikė progą jūsų korespondentei po šventės grįžti lietuvių prezidentiene iš Chicago į Washingtoną, apsimokant jai pačiai kelionės išlaidas (deja, ta privilegija nepasinaudojau, nes norėjau pamatyti visą šokių šventę).

Prezidentienės įstaigos pareigūnės, man grįžus iš Chicago ir nuėjus į Baltuosius rūmus, perdavė gražiausios ponios Ford pareikšimus ir jos susizavėjimą šokiais bei išpildingai praveista masine lietuvių šokių švente. Ypač ji grožėjosi jai padovanotu puikiu lietuvišku tautiniu kostiumu ir pačiu audiniu.

Girdėdama prezidentienės įstaigos pareigūnės tokius šiltus atsiliepimus, paminėjau, kad atskira kuri lietuvių tautinių šokių grupė galėtų parodyti Baltuosiuose rūmuose tam tikromis progomis savo tautinius šokius ir daugiau lietuvių liaudies pasireikšimų. Pareigūnė žadėjo paremti šį pasiūlymą.

APTIKTOS SENOS KAPINĖS

Nederlandų archeologai mėgėjai rado prie Elbės žiočių virš šimto gerai išsilaikiusių urnų, apie 2000 metų senumo. Jų grupės vedėjas pareiškė, kad radiniai rodo, kad šioje vietovėje turėjo būti sakų gyvenvietė. Toliemesni kasinėjimai turės šią nuomonę patvirtinti, kad čia tikrai sakų gyventa. Tai bus pirmas kartas, kad rasta senųjų sakų genties gyvenvietė. Archeologai mano, kad sakai iš Holsteino pirmiau gyveno prie Elbės ir Vezerio žiočių ir iš tenai persikėlė į Angliją ir į istorinę Saksoniją. (t)

AUŠRA IŠEINA Į GYVENIMĄ

Dviejų draugių laiškas

Romanas iš okupuotos Lietuvos

MARIJA VINČERYTĖ

61

Mieloji Virginija,

Ką tik grįžau iš vilkajonių susirinkimo, kuriame mane "apsvarstė". Į susirinkimą buvo pakviesta visa mūsų brigada ir nemažai kitų statybininkų.

Šitas svarstymas man buvo netikėtas. Labai nustebau, kai pirmininkaujantis paskelbė, kad svarbiausias susirinkimo dienotvarkės punktas esąs "Draugės Skaisgirytės elgesio ir esamos padėties apsvartymas".

"Komjaunimo organizacija yra viso mūsų jaunimo avangardas, — pradėjo tas draugas. — Nenuilstamai partijos vadovaujama, komjaunimo organizacija tapo koviniu būriu, pirmuoju mūsų šlovingosios partijos padėjėju. Svarbiausias komjaunimo organizacijos uždavinys yra komunistinis jaunimo auklėjimas komunistine dvasia. Todėl visai netenka stebėtis, kad draugės Skaisgirytės — ne komjaunuolės klausimą imasi svarstyti komjaunimo organizacija. Draugė Skaisgirytė gal kaip tik dėl to ir pasuko į klystkeles, kad nepriklauso šiai šlovingai organizacijai ir laikosi atskirai nuo kolektyvo.

— Komjaunuoliai visada budi ir yra pasiruošę suteikti draugams pagalbą, — tęsė kalbėtojas.

— Užteks tų poterių! — atsiliepė iš salės. — Šim-

— Mes gavome iš "Komjaunimo tiesos" laišką. Klūpėjote gatvėje prie Aušros Vartų? — jis pakėlė maršinėle rašytą lapą.

— Prie Aušros Vartų klūpėjau, — atsakiau.

— O kas dar su jumis klūpėjo?

— Žmonės.

— Iš kur pas jus tas viduramžių tvaikas? — tarė jis, kapodamas žodžius. Visa tai yra pasenę ir atgventi dalykai.

— Dievas ir tiesa nesensta, — pasakiau.

— Tik bobutės; moterėlės, daugiausia bemokslės, išpažįsta aukščiausią. Kodėl, jūsų nuomone, bažnyčioje visada moterų daugiau, negu vyrų?

— Man atrodo todėl, — atsakiau, — kad tiesa visada greičiau suvokiama širdimi, negu protu.

— Še tau! — pasakė vienas senukas, pakildamas iš vietos. — Surietė į ožio ragą! Paigta! Einu namo. Pakilo dar porą žmonių.

— Mes susirinkimo dar nebaigėm! — sušuko sekretorius. Prašau neišsiskirstyti. O jūsų pasakytą skaityti čia niekas neįpareigojo, — tarė man piktai. — Kas iš tamzų norėtų pasisakyti dėl draugės Skaisgirytės? Jei nėra daugiau norinčių pasisakyti, eisim prie antrojo dienotvarkės punkto — draugės Blažauskaitės pranešimo "Marksistinės pasaulėžiūros formavimas".

Pranešimas arba paskaita buvo grynai nurašyta iš laikraščių.

"Didingosios TSKP programos sudėtinė dalis yra ugdymas komunistinės visuomenės žmogaus, harmoningai derinančio savyje gilų idėjiskumą, platų išsilavinimą, moralinį tyrumą, ir fizinį tobulumą", — pylė kalbėtoja.

Nutarė, kad mane reikia auklėti ir tą darbą užkrovė vargšėi Danielėi. "Užprotokuluoti, kad draugė Virtautaitė Danielė įpareigojama aiškinti draugei Skaisgirytėi apie religijos žalą žmogui, skiepyti materialistinę pasaulėžiūrą ir padaryti Skaisgirytę sąmoninga, tarybine piliete".

— Paš... aš jums, — burtelėjo negarsiai Danielė.

— Bet daugiausia nuo jūsų, Skaisgirytė, priklauso, ar jūs panorėsite tapti pilnavėriu žmogum, naudingu savo kraštui, savo tėvynei, ar ir toliau liksite tamsoj.

Grįžtant iš susirinkimo, prisivijo mane inžinierius. Toks draugiškas jis man — tegu aš nenusimenanti, neprapulsianti.

(Bus daugiau)

MOSŲ KOLONIJOSE

Waterbury, Conn.

SIMAS AUGAITIS AMERIKIE-
GIŲ SPAUDOJE

Didelis Waterburio laikraštis "The Sunday Republican" sekmdienio priede aprašė ir įdėjo 6 didelės iliustracijos, kurių viena spalvota priedo viršelyje — Simą Augaitį.

Simas Augaitis yra menininkas — visad dirbęs, kuris savo sielą ir gabumus įdėdavo į medžio drožinius (koplytėles, lėkštes, šaukštus, žiedus servetėlėms ir k.), vario vamzdžių kombinacijas (žvakides, stovus) ir vario juostoje iškaltus paveikslus. Simas dar mirgino Velykų margučius ir piešė bei braižė įvairius raštus tautiniams motyvais.

Be to, restauruoja senienas — baldus (pvz. kėdes, skryniąs, paveikslų rėmus ir kt.). Jis įsigijo ir rūpestingai atnaujino 100 metų senumo vargonus, kuriuos dabar laiko savo lietuviškai stilizuoto namo rūsyje. Taip pat jis ir geras fotografas, turi ir savo mažutę foto laboratoriją.

Laikraštis įdėjo vario plokštelėse iškaltus Raudonės pilies, plasniojančios gulbės, žirgo su dvirate, šv. Seimos bėgimo,

rankšluostinės ir vandens malūno paveikslų fotografijas. 250 eilučių straipsnyje aprašyta trumpa S. Augaitio istorija (pabėgęs nuo rusų), jo kūryba ir būdas, kuriuo jis naudojasi kaldamas varjė paveikslus.

S. Augaitis nieko nedaro mąsikiškai, kiekvienas darbas yra unikumas. Jis su savo kūriniais dažniau.

Siuo metu Simas, fabrikui, kuriame ilgą laiką dirbo, likvidavus, liko ta prasmė bedarbis. Taigi dabar gali laisvai visą savo laiką skirti savo tvarkingai sodybai ir atsidėti kūrybai. — B. J.

— Žodžiai yra drabužiai, kuriais dėvi mintys, — tik drabužiai. Samuel Butler

HELP WANTED — MALE AND FEMALE

JOIN US IN CANADA

SQUASH RACQUETS PROFESSIONAL

The Royal Glenora Club urgently requires a Squash Racquets Professional to commence work in mid September or October. The successful candidate will administer a total program including a full complement of lessons, ladders and leagues, and will report to the sports director. The Royal Glenora Club is a multi-purpose sport and recreation club with an active membership of 1200 families. The Club possesses 4 singles squash courts and 1 doubles squash court among other facilities including the sports of Tennis, Racquetball, Handball, Curling, Skating, Badminton, Bowling and Swimming. The successful candidate will also have the option to instruct Racquetball and/or Tennis on a limited basis. Remuneration Salary plus Commission — \$16,000 — \$20,000. Reply in writing

Ken Oleschuk, Sports Director

ROYAL GLENORA CLUB

P. O. Box 3180, Station "A"

Edmonton, Alberta, Canada

RENTGENO APARATAI
BAGAZUI PERSVIESTI

Genevoje lėktuvų aerodrome yra įrengti amerikiečių firmos pagaminti rentgeno aparatai lėktuvų keleivių bagažui persviesti.

Linijinis transporteris priveža tikrinamąjį bagažą prie rentgeno aparato, kuris jį persviečia per 3 sekundes 0,003 millirentgeno intensyvumu. Vaizdas matomas televizijos ekrane. Toks persvietimas nekenkia lagaminuose esančioms foto juostoms.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

NAMŲ DAŽYMAS

Is Lauko ir Is Vidaus

Taip pat atlieku ir įvairius kitus namo taisymo darbus.

JONAS PITIRKAS — 656-6329

Įvairių prekių paskaitimas — tranguis ir mažų sandėliu.

COSMOS PARCELS EXPRESS

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

535 S. Halsted St. Chicago, Ill. 60629

1501 W. 99th St. Chicago, Ill. 60629

Telef. 925-2737 — 254-3329

V. Valentin

NAMŲ REMONTAS

PRIEMAMA KAINA

Taisau ir naujai įrengiu vonias, virtuves ir naujas lubas. Įrengiu kambarius rūsy, Dažau.

Zigmas, tel. 776-0882 po 6 v. vak.

VALOME

Planuame ir vaškuojame

visų rūšių grindis.

J. BURNYS — Tel. RE 7-5168

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir palna apdrauda.

TELEF. — WA 5-8063

PARDAVIMUI

Dėl išvykimo į Australiją parduodu baldai: virtuvės stalas ir 4 kėdės; komoda su veidrodžiu, 3 gražūs staliukai (vienas saltoninis su stiklu), elektrinė lempa (lubose), 2 foteliai, didelis veidrodinis. Kreiptis pas K. Baltušaitį, 848 W. 34th St., Bridgeport.

REAL ESTATE

Savininkas parduoda 3-jų mieg. mūr. "ranch" namą. Pilnas rūsys, 4 tas "pannelled" miegamasis su stiklu, garžas, patal. Tinkuotos sienos. Karštu vand. apšild. Aptvertas kiemas. Priedai. Virs \$40,000. Oak Lawn. 423-1870

Erdvis mūr. 3-jų mieg. bungalow. vakarus nuo California ir 62-os. Nauji aliuminai langai ir garžas.

1½ aukšto mūrinis. Puošnus butas savininkui ir geros pajamos. Art. 59 ir Talman.

Pelningas investavimas — 3-jų apartamentų medinis, ir patalpa biznui, žemi takais. Brighton Pk.

SIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax

2651 W. 63rd Street — 436-7878

Parduodami 2 namai — Vienas 2-jų butų prie Artesian ir 59-os, antras 4 butų 67-os ir St. Louis apyl. Skambint 778-7121

BUDRAITIS REALTY CO.

PIRKSI — PARDUOSI

NUOMOSI

ĮVAIRŲS DRAUDIMAI

Maloniai jums patarnaus

BALYS BUDRAITIS

4369 Archer Av. — 254-5551

135th & Archer Av. — 257-5861

135th & Archer Av. — 257-5861

135th & Archer Av. — 257-5861

135th & Archer Av. — 257-5861

135th & Archer Av. — 257-5861

135th & Archer Av. — 257-5861

135th & Archer Av. — 257-5861

135th & Archer Av. — 257-5861

135th & Archer Av. — 257-5861

135th & Archer Av. — 257-5861

135th & Archer Av. — 257-5861

135th & Archer Av. — 257-5861

135th & Archer Av. — 257-5861

135th & Archer Av. — 257-5861

135th & Archer Av. — 257-5861

135th & Archer Av. — 257-5861

135th & Archer Av. — 257-5861

135th & Archer Av. — 257-5861

135th & Archer Av. — 257-5861

135th & Archer Av. — 257-5861

135th & Archer Av. — 257-5861

135th & Archer Av. — 257-5861

135th & Archer Av. — 257-5861

135th & Archer Av. — 257-5861

135th & Archer Av. — 257-5861

135th & Archer Av. — 257-5861

135th & Archer Av. — 257-5861

135th & Archer Av. — 257-5861

135th & Archer Av. — 257-5861

135th & Archer Av. — 257-5861

135th & Archer Av. — 257-5861

135th & Archer Av. — 257-5861

135th & Archer Av. — 257-5861

135th & Archer Av. — 257-5861

135th & Archer Av. — 257-5861

135th & Archer Av. — 257-5861

135th & Archer Av. — 257-5861

135th & Archer Av. — 257-5861

135th & Archer Av. — 257-5861

135th & Archer Av. — 257-5861

135th & Archer Av. — 257-5861

135th & Archer Av. — 257-5861

135th & Archer Av. — 257-5861

135th & Archer Av. — 257-5861

135th & Archer Av. — 257-5861

135th & Archer Av. — 257-5861

135th & Archer Av. — 257-5861

135th & Archer Av. — 257-5861

135th & Archer Av. — 257-5861

135th & Archer Av. — 257-5861

135th & Archer Av. — 257-5861

135th & Archer Av. — 257-5861

135th & Archer Av. — 257-5861

135th & Archer Av. — 257-5861

VYRAI IR MOTERYS

CAFETERIA HELP

MORNING HOURS AND
NOON HOURS

SALES

MORNING HOURS AND
NOON HOURS

PORTERS

MORNING HOURS AND
NOON HOURS

ALSO EVENING HOURS

Apply in person Personnel Office

SEARS, ROEBUCK & CO.

Phone — 291-4270-4271

1555 Lake Cook Road

NORTHBROOK, ILLINOIS

Experienced or inexperienced

DISHWASHER

For large restaurant chain

Contact TOM LYNCH

MARC'S BIG BOY

Lake, Cook & Waukegan Rd.

Phone — 498-2460

EXECUTIVE

SECRETARY

Must have some knowledge of book-

keeping. Good typing. Shorthand

helpful. Must be able to handle cor-

respondence.

Box 477

223 W. Washington St.,

Chicago, Ill. 60606

COOK

Wanted for delicatessen and cater-

ing. Full or part time Call week-

days —

Tel. 275-6100

5247 No. Clark St., Chicago

HELP WANTED — MOTERYS

WANTED CLEANING WOMAN

1 or 2 days per week in home near

Belmont and Lake Shore.

Call LA 5-0065 between 10 and noon.

HOUSEKEEPER Full time for mature

single business man; no children or

pets. Beautiful Lake Shore Dr. apt.,

private room & bath. Must maintain

apt. Some light cooking. 236-0160

HELP WANTED — VIRAI

2 PRODUCTION LINE

MECHANICS

To Operate Mateer Burt Labelers,

White Cap Cappers, Etc.

Excellent Starting Salary and Ex-

cellent benefits.

Must Speak English

VITA FOOD PRODUCTS

2222 W. Lake St., Chicago, Ill.

Phone — 666-8311

An equal opportunity employer

INUOMOJAMA — FOR RENT

INUOM. 5 kamb. (3 mieg.) butas

2-mė ankštes, Marquette Pk. Skam-

bint po 4:30 v. popiet. 778-8361

INUOM. 5 kamb. butas 2-mė

aukšt. Marquette Pk. Skambint

po 5 v. v.; savaitgaliais visą dieną

tel. 476-3560

INUOM. naujai dekoruotas 4 kamb.

butas beismonte. Kampinis namas.

Brighton Pk. Suaugusiems. 254-7287

DEMESIO

HEATING

AIE CONDITIONING

D. Zukauskas

4444 S. Western Avenue

Tel. — VI 7-3447

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDZINSKAS—4065 Archer Ave.

Chicago, Ill. 60632, telef. 927-5000

Perskaityt "Draugą", duokite

ir kitoms pasiūlyti.

Nuo šios dienos Chicagos policijai,
gaisrininkams ir greitajai pagalbai,
būtino reikalo atveju skambinkite 911.

Naujas 911 greitosios pagalbos patarnavimas jau veikia nuo šio ryto. Dabar Chicagos gyventojams tereikės nelaimės atveju atsiminti tik vieną telefono numerį pasiekti policiją, gaisrininkus ir greitąją pagalbą.

Paskambinus 911, tarpininkas priims informacijas ir tuojau išsausk atitinkamą pagalbą. Chicagos "911 pagalba" bus veiksmingiausias susisiekiimo būdas nelaimėje. Paskambinimas nemokamas.

911 vartojamas tik būtino reikalo atveju. Kai padėtis nekritiška ir pagalba ne tuoj pat reikalinga, skambinkit policijai ir gaisrininkams 744-4000.

Atminkite, nelaimėje išsausti policiją, gaisrininkus ar greitąją pagalbą, skambinkite 911. Tuo greičiausiai atsiras reikiama pagalba.

City of Chicago

Illinois Bell

DEVYNIOS DIENOS ARGENTINOJE

DR. GR. VALANČIUS

Perversmas su sienų ir bankų uždarymu man buvo naudingas. "Užsaldytas" Buenos Aires metropolioje, niekur kitur skubėti ne negalėjau, o tik laukti ir žvalgytis, o čia daug ko yra pamatyti. Jei ne svetingi marjionai Avellanedoje, būčiau turėjęs vargą ir didelių rūpesčių. Jokių svetimų pinigų ir čekių niekas nekeitė, visi lūkuria. Nežinome kainos — atsakydavo. Verčiau kun. Aug. Steigvilio 5000 pesų (17 dol.) paskola, o topazo akmenėliai ir dvipusį gyvatės ir žvėriuko rankiuką lauktuvių pirkau doleriis.

Prieš perversmą brazilai būriais keliavo Argentinon pigiai supirkinėti savo pačių ametistus, akvamarinus, topazus ir turmalinus, o po perversmo viskas radikaliai pasikeitė. Akmenius, branginius kailius, žalią, krokodilo rankinukus begalėjai pirkti tik už dolerius. Atseit, aukšta kaina ir tik pirkliui apsidairius, ar gatvėje nematyti policijos ar karavių patrulių. Užkampiniame Puerto Iguazu 6000 gyv. miestely dolerių neėmė ir niekas nedrįso keisti. Tik keliolika krautuvių apvaikščiojus, vienoje "pasigalėjo" ir labai žemu kursu iškeitė 2 dol. bent pavalgę, kol kitą dieną keltu persikeliau Iguazu upe Brazilijos pusėn.

Jau Titicaca ežero laive "Inca" buvau išpėtas tik Argentinon bet ką tepirkti. Infliacija padarė tą kraštą pigesniu net už taip pat infliaciją Peru. Mano nesėkmė — nesuspėjau, o tik savuosius teišnauduoju. Avellanedoje teimė tik šavikainą už maistą — 320 pesų arba 1 dol. dieną.

Šis svarbus Argentinos lietuvių židins vertas minėti labai geru žodžiu. Jie čia su pasiaukojimu dirba didelį darbą lietuvių bei jau nuo 1939 metų, atvykus pirmiems liet. marjionams (Jakaitis, Vengras, Andriusis), ir vėliau. Čia ilgokai darbavosi a. a. vysk. P. Brazys, Vyt. Palubinskas ir kiti. 25 tūkstančių parapija suskaldyta į 2 dalis. Dabar klebonauja tauragiešis kun. Juoz. Petratis, o švėkniškis kun. A. Steigvila klebonauja šv. Jokūbai netoliese. Jis su Vokietijos katalikų pagalba baigia statyti dailią mūrinę bažnyčią, ir kurią kasdien dviračiu (motorizuota "deže" tik Pijus Gudelevičius tėvairuoja) važinėja. Kunigai Margis, Simanskis tvarko marjionų liudelių provincijoj. Aiman čia jie vargsta daugiau kaip Avellanedoje. Vargsta su šypsniu ir pasiaukoję.

Tolimame Buenos Aires priemiesty, Avellaneda, su daugiau pusmilijonių gyventojų susitelkę gausus būrys lietuvių. Jie dirbo

DETROITO ŽINIOS

(Atkelta iš 2 pusl.)

Gobienė, kurie jau daugiau kaip dvidešimt penki metai įvairiomis progomis gražiai reprezentuoja lietuvius ir garsina Lietuvos vardą.

Sekantis Šilainės pasirodymas bus rugsėjo 18 d., Jackson, Michigan, tautybų mugėje, o rugsėjo 25 d. Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos balijuje, Detroit.

Po programos visi šokėjai ir svečiai buvo susirinkę erdvioje ponų Rauckių rezidencijoje, kur visi buvo maloniai priimti ir pavaišinti.

Jonas Urbanas

Visais kolonijon reikais prašau kreiptis į

Dang. Amžienė, telefonu 851-2555, FISH TRAVEL AGENCY, INC. 29630 Orchard Lake Rd. Farmington Hills, MI 48018

Suplanuojamos atostogos, užsakomi viešbutiai, mašinos, "charters". Lektuvų bilietus užsakant, galima naudoti visas "charge cards". Patarnavimas namo kaimas.

viets skerdyklose, vilnų valyklose, o vėliau nuėjo į amatus, savus verslus. Visi turi nuosavus namus, sunkiu darbu pasistatytus. Našlė V. Deveikienė su dviem sūnum (26 metų Juozas yra SLA pirmininku) turi metalo fabrikėlį. Buv. paskutinis "N. Romuvos" admin. Buksauskas su šeima sėkmingai prekiauja mieste. Sintautiškis Pijus Sakalauskas Avellanedoje turi valgių ir gėrimų užėigą. Kiti dar geriau įsikūrę. Oficialus Argentinos lietuvių skaičius su Rosario, Berisso, Cordobos, Santa Fe, Mendozos ir kt. mažom kolonijom, kadaise siekęs 47.000, dabar gerokai sumažėjęs. Vien Buenos Aires priskaitoma 20.000, iš kurių apie trečdalis Avellanedoje su artimais Lanus, Adroguė ir kitais priemiesčiais.

1942 m. marjionai pastatė nemažą mūrinę Aušros Vartų bažnyčią, vienuolyną, vėliau ir mokyklą su sale. Mokyklą veda 4 seselės kazimierietės. Atskiroje patalpoje įkurdintas muziejėlis su gausiais folkloriniais eksponatais. Didelis kiemas su lietuvišku kryžium vidury, prisodintas įvairių gėlių ir medžių. Padarytas turtum miniatiūrinis botanikos sodas. Visa tai guli ant darbsta, amžinai užsiėmusio Pijaus Gudelevičiaus pečių.

Nuo 1948 metų marjionai leidžia savaitraštį "Laiką", nuosavą spaustuvių spausdinimą. Giedrininkė Onutė Kairienė — Lukšytė ji sumaniai redaguoja, o tas pats Pijus administruoja. Jame rašo vietos žurnalistas Z. Juknevičius, Leonardas Sruoga, kun. A. Steigvila ir kiti. Skaitytųjų turi 1500. Taip pat yra Ozinskio leidžiamas "Argentinos Lietuvių Balsas", neseniai mirusio Kostanto Norkaus daug metų redagavęs. Keliolika kitų lietuviškų laikraščių gyvavo trumpus amžius ir vienas po kito išmirė.

1938 - 39 metais Pietų Amerikos lietuvių lankė adv. R. Skipitis, gen. Nagevičius, dr. V. Juodeika. Nagevičius ieškojęs lietuviškų laikr. redakcijų. Nustebo jas radęs batsiuvio P. Ozinskio ir siuvėjo J. Padvalskio dirbtuvėse. Pastarasis leido, o Juknevičius ir kiti redagavo, "Laiko" pirmąją katalikišką "Švyturį", kovojusį su Ozinskio - Norkaus "A. L. Balso" radikalais liberališkoms idėjom. Esą, tai šiedu iš kažkur buvę finansuojami. Atvirai komunistuojanti spauda ("Rytas", "Momentum", "Darbininkų Tiesa") nusmukusi ir vos beegzistuojanti. Apskritai, Argentinos lietuvių (tik apie 10 proc. jų joms tepriklauso) šiuo metu gana vieningi, patriotiški, nors LB vardo kažkodėl vengia. 6 SLA skyriai veikia ir kaip LB apylinkės.

Dviejų žigimjų brolių Mičiūdu lenktyniavimas lietuviškos veiklos nestabdė, o dargi skatinė. Julius vadovauja Lietuvių Centrai, kuris turi didelių mūrinių namus su sale ir visais priedais prie jos, o Artūras sumaniai pirmininkauja ALOST (Arg. Liet. org.-jų ir spaudos tarybai), atitinkantį Altai. Stipriai laikosi tradicinis SLA Susiv. Liet. Argentinoje, turintis nuosavą namą, salę, aikštę.

Nuostabiausia ir gražiausia tai, kad SLA nuo pat 1914 metų vadovauja trijų generacijų Stalio-raičiai. Senelis pionierius miręs, su tėvu ir dviem sūnum susipažinai. Pasigėrėtinai auklėjimo valsiu šeimoje su stipria lietuviška dvasia. Jaunieji puikiai kalba lietuviškai ir degte dega lietuvišku entuziazmu. Jie visi (3 centrai — mūrai — salės) mielai aprėdė man savo buveines. Parodė savo nuosavą lizdą ir kat. moterys biurtietės. Sutelktom jėgom pastatyto senelių židinio kieme piknikavo apie 60 iš visur suvažiuusių lietuvių su vynu ir yščiukais.

Vakare vėl per metalinę pyp-

ke sturbiau argentiniską arbatą "mate" elegantiškoj Artūro Mičiūdo rezidencijoj, raudonu Mendozos vynu užsigerdamas. Namuose (žmona, dvi dukros, uošviai Švenčioniai) gyva gyviausia lietuvių kalba ir dvasia. Nesutarėme tik dėl vieno dalyko: kaip perduoti glėbius sveikinimų pianistei Raimondai Apeikytei. Į ją isimylėje visi, kur tik lankiausi, ypač trijų generacijų šleivai, Mom tevideo, Valavičių Andriukas Sao Paulo ir būrys argentiniečių. Jie ir man buvo taip mieli, kad prieš jų vašingumą sukilusi "protesta" kun. Ant. Lubicko karčių metylių arbata tesustabdė. O kun. Myk. Juodka juokėsi, kai aš rašiau.

Idomus buvo pašnekesys, neva tai interview, su Argentinon liet. kat. veikėju veteranu Ignu Padvalskiu. 85 metų senukas turi fenomenališką atmintį. Papasakojo visą istoriją nuo 1912 metų, kai jis Argentinon atvyko. Jau tada radęs keliasdešimt lietuviškų šeimų, susispietusių į dr. "Diegas", su kurios vėliau stipriai paraudusiais vadovais aštriai susirėmęs. Lietuvis kunigo ir pamaldų tada nebuvo. Kunigai Janilionis, Bumša atsiradę daug vėliau. O ir šie nieko nepadėjo. Ne lemtom loterijos (koplyčiai statyti) aferon ispainiojęs, Janilionis persikėlė Brazilijon. Bumša grįžo Lietuvon. Teko laukti, kol 1939 m. atsirado marjionai.

Padvalskis gana karčiai prisigėmė Lietuvos konsulus bei diplomatus (Skinkį, Kučinską, Daukanta, Aukštuolį, Blavėščioną), kurie atvežė valstybinių lėšų lietuviškai mokyklai įsteigti ir liet. namams nuomoti. Jie atsivežę ir tautininkų valdžios pareidymą lietuvių savaip rikiuoti, tvarkyti. Tada jų buvo jau didelis skaičius. Su 1925 — 1930 metų chaotiška imigracijos banga tūkstančiai priplūdo Argentinon, Urugvajun ir Brazilijon. Dauge-lis jų skurdo, avis Patagonijoj ganė, durininkais, tarnaitėmis už pusdykį dirbti nuėjo. Vaikai nesimokė, apleisti.

Lietuvos valdžios "globa" įnešusi ir daug erzello, kuris tepasibaigęs tik paskutinio pasiuinio dr. K. Grauzinio laikais, Sovietam spaudžiant Urugvajun išsikėlusio ir ten mirusio. Keliskart trumpai iš Brazilijos lankėsi diplomatai dr. P. Mačiulis ir P. Gaučys. Pastarojo Avellanedoje spausdintos naujos knygos "Anglų 'novelė' 10 egz. Pijus įkimsa man čemodan, kurį su šiltais rūbais (per šaltus Andus nebekeliausiu) paštu pasiunčiau namo. 3.50 dol. už 16 kg. siuntinį — pigiau kaip grybai", o jie jau niekur nepigūs.

Apie liet. diplomatus kalbant, labai šiltai prisimena JAV ambasadoje dirbusį ir Venecuelon persikėlusį dr. Vyt. Dambra. Jis ambasadoriaus Lodge atsiveikimo kalbėn "išmugeliaus" lietuviams panegirikos žodžius, kuriuos šis aukštų argentiniečių auditorijai neatsikvėpęs perskaitė. Dambra man prašė nuvežti į Caracas didelį glėbį sveikinimų. J. Padvalskis papasakojo daug idomių dalykų, kurių trumpame laiške negaliu atpasakoti. Jis pats 1922 — 1930 buvo grįžęs Lietuvon, bet jam labai nepasisekė. Su Villimu nusipirkė autobusą, vežiojo keleivius, prie Vilkijs įvykusi skaudi nelaimė, žuvo 8 žmonės. Draudimo neturėjo, išleido visas santaupas, jų pritrūkus sėdėjo kalėjime, grįžo Argentinon. Čia iš labai kuklios pensijos gyvena vaikų ir vaikaičių paremiamas. Kun. Augustinas Steigvila pasikalbėjimą užkordavo "Laikui" ir archyvu.

BEZDŽIŲNĖS MEGSTA CUKRŲ

Dėl cukraus trūkumo Anglijoje Šervūdo zoologijos sodo administracija buvo patekusi į gana keblią padėtį. Bezdzionės kategoriškai atsisakė gerti nesaldintą kakavą ir labai įtužusios laistė ją tiesiai į lankytojų veidus. Sodo direktorius buvo priverstas kreiptis į miesto gyventojus, prašyti atnešti bezdzionėms nors kiek cukraus.

VEIKLAUS IR KORYBINGO LIETUVIO NETEKUS

A. a. Petras Pilka

Australijos lietuvių bendruomenė rugpjūčio 28 d. neteko taip visiems čia labai reikalingo kanberiško — Petro Pilkos, kuris mirė staiga pačiame savo pagėjume, sulaukęs vos 55 metų. Jo netekimą skaudžiai pergyvena ne tik šeima, bet ir visi gyvieji Australijos lietuviai.

Palikęs Lietuvą pačioje savo jaunystėje, svetimos padangės jis nuo lietuviškojo kamieno niekada ir niekur nenutolo. Buvo gimęs Giedraičiuose, Ukmergės apskr. Buvo linkęs į dainą, plunksną ir apšalant visuomeninę veiklą. Pokario metais Vokietijoje jį galima buvo matyti ir Ciurlonio ansamblyje, ir Wiesbadene "Dainavoje".

Visos šios gerosios velionio savybės ypač išsiskleidė Australijos lietuvių tarpe. Jis čia organizuoja ir šoka tautinius šokius, dirba skautuose, vadovauja sporto klubui, veikia Bendruomenėje, niekada neatitrukdamas nuo jaunimo.

Reiškėsi ir spaudoje kaip rašytojas ir publicistas. Turėjo trilingto pasakotojo plunksnų. Savo sukurto pasakos 1958 metais buvo laimėjęs Kanados lietuvių Kultūros fondo skirtą jaunimo premiją. Australijoje velionis Petras Pilka reiškėsi ir kaip scenos veiklų kūrėjas čionykščiam mūsų teatrui. Populiariausias jo "Pabaigtuvės" Sydnejuje buvo statomos net kelis kartus.

Augindamas tris sūnus, velionis visada buvo labai arti jaunimo. Jis ir mirė pakely su jaunimu į Naujosios Zelandijos kalnus paslidinėti.

Šiandien šio mielo, sumanaus ir darbštaus žmogaus liūdi jo žmona Ona, sūnus Neris ir Arūnas, kuriuos jis taip neseniai buvo išleides į Lietuvį jaunimo kongresą Pietų Amerikoje, ir jauniausias Danius, liūdi ar-

Mūsų kolonijose

Grand Rapids, Mich.

Mokslo metų pradžia

Grand Rapids lietuviškoji mokykla pradės savo darbą rugsėjo 19 d. Tėvai, kurie suinteresuoti savo vaikų lietuviškumu ir lietuvių kalbos žinių praplėtimu, prašome paskambinti tėvų komiteto pirm. N. Baniukaitienei tel. 874-7358, arba mokykl. vedėjui Pranui Turūtai, telef. 453-2288. Pamokos pradedamos 9:30 val. r.

Mokyklos vadovybė

Mielai mūsų nare!

A. + A. IZABELEI VEŽIENEI mirus, jos sūnus RIMĄ, GINTAUTĄ, marčią LAKŠTUONĘ, anukę VAIVĄ ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

Lietuvos Dukterų Draugija

timieji ir bičiuliai drauge su visa Australijos lietuvių bendruomene, kuriai velionis skyrė visas savo jėgas ir visus talentus.

ATRASTAS PASLAPTINGAS LOBIS

Bulgarijoje, Juodosios jūros pakrantėje, archeologams kasinėjant romėnų tvirtovę Marcianopolį, rastas unikalus lobis — daugiau kaip 20 tūkstančių antikinių monetų — auksinių, sidabrinų, žalvarinių.

Bulgarų istorikai, tyrinėję tokį nepaprastą lobį, stebisi ne tiek monetų gausumu, kiek tuo, kad ant monetų iškalti visų Romos imperatorių atvaizdai. Nepraleistą nė vienas Romos valdovas.

Archeologai nustatė, kad pinigai buvo užkasti į žemę V amžiuje, užplūdus į Balkanus klajoklių ordams. Bet kas juos paslėpė? Kolekcionierius ar bankininkas? Jei bankininkas, tai kam jis parinko monetas tik su imperatorių atvaizdais? Juk antikiniai laikais buvo labai paplitę piniginiai vienetai, vaizduoją dievų ir deivų, mitologinių būtybių profilius. Tačiau vieningo atsakymo kol kas mokslininkai neturi.

Rastoji numizmatinė kolekcija dabar saugoma Varnos archeologiniame muziejuje. Numizmatai iš daugelio kraštų kreiiasi čia, prašydami konsultacijų.

jm

— Net profesorius supranta, kiek mažai jis nežino, kada vaikas ima kelti klausimus.

N. C. Griffith

GARAGE SALE

150 FAMILIES
Lawrencewood Shopping Center
(South Mall) Oakton & Waukegan St.
Niles, Illinois
Sept. 16, 17, 18, Hrs. 10 a.m.-5 p.m.

ISPARDAVIMAS POKINIŲ IR PLUNKSNIŲ

ANTKLODŽIŲ
Geriausi importuoti iš Vok. Vokietijos impilai; ir plunksnos importuotos iš Lenkijos.

\$10.00 NUOLAIDA GAUSITE
atsineję šį skelbimą, kai užsisakysite anklodę iki rugsėjo 30 d.

PALATINE DRAPERY
4241 So. Archer Avenue
1326 No. Milwaukee Avenue
Skambinti — 276-6260

TELEVIZIJOS MIGLINAS TV

Spalvotos ir Paprastos Radijal, Stereo ir Oro Vėsinimai
Pardavimas ir Taisyimas
MIGLINAS TV
2346 W. 69th St., tel. 776-1486

PLUMBING

Vonit, virtuvės sėklų ir vandens šildytuvų specialistas. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdynai. Išvalomi elektra. Kreiptis po 4 val vak

SERAPINAS — 778-0205

Apmokoma skelbtis dien. DRAUGE
oė jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. Gėl skelbimų kalas visiemis priimamos.

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. A.

Česlovas Prenska

Rugsėjo 16 d. sueina vieneri liūdni metai, kai staigi mirtis išskyrė iš mūsų tarpo mylimą vyrą, tėvą ir senelį. Liūdnam prisiminimui šv. Mišios už jo sielą bus atnašaujamos šį seštat., rugsėjo 18 d., 9 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje.

Nuoširdžiai prašome draugus ir pažįstamus dalyvauti šv. Mišiose.

Giliame liūdesy likę — žmona Juzefa, sūnus Romas su šeima ir uošvė B. Šperbelienė

MAŽEIK & EVANS
Laidotuvių Direktorai
6845 SO. WESTERN AVENUE
TRYNS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS
MARINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TEVAS IR SŪNUS
TRYNS MODERNISKOS KOPLYCIOS:
2533 West 71st St. Tel. GRevenhill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero TOWnhall 3-2108-9
AIKŠTE AUTOMOBILIAMS STAI"TI

EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYNS MODERNISKOS KOPLYCIOS
4330 - 34 South California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605 - 07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai
ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS
3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401
STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS
2314 W. 23rd PLACE Tel. Virgīnia 7-6632
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11020 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŲNAS
4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS
3254 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN
3219 SO. LITUANICA AVE Tel. YArds 7-1138-39

VASAITIS - BUTKUS
1446 SO. 50th Ave., CICERO, ILL. Tel. OLYmptie 2-1063

APLINK MUS

× Vasario 16 gimnazijai reinit komiteto pakeiskiu ir kitu dalyku paskirstymo, ivykusio rugsėjo 12 d. Jaunimo centre, Chicago, Ill., laimingieji buvo: mokine VIDA KLIKNAITE, laimejusi dail. Vlados SINGAITES - Fitzpatrick dovanota paveikslo "Gėlės", U. Skinderienė — dail. Antano Petrikonio paveikslo, abstrakta, Grožvyda Giedraitytė — radio aparatą — žadintuvą ir dr. A. Šaulienė — tautinių raštų pagaldė.

× Balzeko Lietuvių Kultūros muziejaus moterų vienetas kviečia visuotinį susirinkimą su arbatale sekmadienį, rugpjūčio 19 d., tarp 2:30 ir 5:30 val. p. m. muziejaus patalpose. Viešnia Mary Sue McManus kalbės tema: "Whistlestop", parodydama, kaip moteris gali apsiginti užpuolimo atveju. Popietei pirmininkaus Blanche Kezes. Rengimo komisijai vadovauja Irene Norbut ir Rose Pietkiewicz, komiteto narės O. Landon, A. Prusis ir E. Yanchus. Viešnių priėmimu rūpinasi L. Dargienė ir I. Baltramaitienė.

× Patikslinimas. Vakarykščiam "Drauge" korespondencijoje apie Violetos Rakauskaitės-Landienės koncertą buvo netikslumų. Solistės uošvis niekada nėra kovojęs Lietuvos partizanų eilėse, kaip rašoma, o yra buvęs tik karo belaisvis ir vėliau atvykęs į okupuotą Lietuvą. Čia vedė ir iš čia repatriavo į Vokietiją. Už netikslumus paliestųjų atsiprašome.

× Petras Juodikas, Chicago, Ill., atnaujindamas prenumeratą, įteikė 12 dolerių auką savo dienraščiui stiprinti. Nuosirdžiai dėkojame.

× Asta ir Andrius Šalčiai, populiarius Vakarų Vokietijos lietuvių (estradinių dainų duetas) koncertuos šį šeštadienį, rugsėjo 18 d., 8 val. vakaro Chicago vokiečių sportininkų rengime, Roscoe Hall, 2044 West Roscoe St., (šiaurėje 34 blokas vakaruose). Taip pat dalyvaus ir Vakarų Vokietijos televizijos žvaigždė Harry Dettmann. Po programos — šokiai. Bilietai papiginta kaina po 4 dol., gaunami LITHS Club, 2622 West 69th St. (pr.).

× Visi kviečiami į paskutinį šios vasaros pikniką, kurį rengia Lietuvos Vyčiai šį sekmadienį, rugs. 19 d. Vyčių salėje - sodelyje, 2455 W. 47 St. Linksmi praleisite laiką su draugais ir pažįstamais. Sokiams gros Ramonio orkestras. Bus skanūs valgiai, įvairių gėrimų ir dovanų laimėjimai. Pelnas skiriamas Vyčių namo fondui. Prašome dalyvauti — pradžia 12 val. (pr.).

× NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinami nuosimčiai. Mutual Federal Savings 2212 West Cermak Road, Telefonas VI 7-7747. (sk.)

× Reikalinga moteris virtuvės darbams: virimui ir kepimui. Telefonuoti po 7 val. vakaro 471-2157. (Sk.).

REIKALINGAS SPECIALISTAS-E
"Draugui" reikalingas specialistas-e, kuris-i moka paruošti raštus offsetui (stripping) or paste-ups). Prašome kreiptis į "Draugą". Adresas:
4545 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

× Al. Baranauko romano "Rudenys ir pavasariai" antroji dalis baigiama spausdinti. Netrukus Liet. Knygos klubo nariams apie ją bus išsiųstas pranešimas.

× I Lietuvos Knygos klubą įstojo Janina Binderis iš Highland Park, Ill., ir Jonas Juodelis iš Germantown, N. Y.

× Aukomis po 4 dolerius "Draugą" parėmė: Juozas Škėma, Antanas Bajerčius, Joe Mikulis; po 2 dolerius aukojo: Petras Maleta, P. Jurjonas. Labai ačiū.

× Kazys Prišmantas, Los Angeles, Calif., žinomas kultūrininkas ir lietuviškų knygų platiniojas, pratešdamas prenumeratą, atsiuntė auką "Draugui". Dėkojame.

× Br. Serleckas, Chicago, Ill., parėmė savo dienrašį 10 dolerių auką. Labai ačiū.

× Juzefa Prenskenė, Chicago, Ill., parėmė savo dienrašį 10 dolerių auką. Labai ačiū.

× J. Vidmantas, žinomas Elizabeto, N. J. lietuvių visuomenės veikėjas, savo dienraščiui paskyrė 9 dolerių auką. Tariau malonų ačiū.

JAV LB VIII-osios tarybos jauniosios narės — Irena Sventickaitė ir Sniegulė Liaukutė tarybos sesijos Chicagoje metu

Nuotr. Jono Urbono

× Vincas Ausevičius, žinomas čekagiškis, paskyrė "Draugui" auką. Dėkui.

× Aukų po 5 dolerius "Draugui" atsiuntė:

G. Noreika, Calgary — Alberta, Kanadoje.

Bernice Valantis, Palos Hills, Illinois.

Nuosirdžiai dėkojame.

× Šakių apskrities klubo susirinkimas įvyks sekmadienį, rugs. 19 d., 3 val. popiet, 45th St. ir Talman Ave. Narių dalyvavimas būtinas. Svečiai, norintieji įstoti, prašomi atsilankyti. Po susirinkimo vaišės. Valdyba (pr.).

× Dailininkė Janina Kinkienė skaitys paskaitą "Moters laisva laiko darbai" vakaronėje, kuri bus rytoj, rugsėjo 17 d., 8:00 val. vak. J. Centro kavinėje. (pr.).

× Šiaur. Am. Lietuvių Studentų S-ga ir Latvių Studentų organizacija kviečia visus atsilankyti į Latvių - Lietuvių konferenciją, kuri įvyks spalio 29 iki 31 d. Jaunimo centre. Yra suplanuota įdomi ir įvairi programa. Vyks diskusijos ir paskaitos prarastos žinomų mokslininkų: dr. Silbajoris, dr. Cezdow, dr. Penikis ir kiti. Šeštad. vakare įvyks šokiai. (pr.).

× Pirmą kartą Chicagoje bus padainuota kompozitoriaus V. Baumilo "Veronikos Rauda" iš cperos "Paskenduolė", kurios autorius gyvena Lietuvoje. Ją išpildys solistė Roma Mastienė savo rečitelyje J. Centre rugsėjo 26 d. Jai akompanuos muzikas Aleksandras Kučiūnas. Bilietai į koncertą gaunami J. Vaznelio prekyboje. (pr.).

× Melrose Parko lietuviai gali gauti bilietus į sol. Romos Mastienės rečitalį pas V. Lapinę, 145 Broadway, Melrose Park. Rečitalis įvyks rugs. 26 d. Jaunimo centre. (pr.).

Lietuvos vyčių choras, vedamas muziko Fausto Strolis, o taip pat ir tautinių šokių grupė pasirodys ruošiamo festivalio metu Ford City apsiurkimo centre, prie 76 ir Cicero gatvių, greta kitų tautinių šokių grupių ir chorų. Pasirodymai vyks 6:30 val. po pietų, nuo rugsėjo 16 iki 24 dienos, išskyrus rugsėjo 18 ir 19 d. Nuotr. B. Norkaus

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— Kun. Vilimas Valkavičius (Wolkovich) atsisakė iš administratoriaus pareigų Šv. Motiejaus par. Mariboro, Mass., bet pasilieka, kol Bostono kardinolas paskirs jo pėdinį.

— Mrs. Rose Sanders, muzikė, sutiko nuo š. m. rudens pakeisti Phoenix, Ariz., lietuviams, jų pamaldų metu giesmes palydėti vargonų muzika. Ji jau grojo ir giesmės darniai skambėjo.

— Petras Maldeikis, žinomas pedagogas ir visuomenininkas, yra nuosirdžiai įsitrukęs į Arizonos lietuvių veiklą ir nuosirdžiai padeda.

— "Arizonos lietuvis". Tokiu pavadinimu Arizonoje gyvenantieji lietuviai leidžia savo reikalingą biuletinį. Jo adresas: 1802 N. 21st Place, Phoenix, Arizona 85006. Ligi šiol išleisti septyni numeriai.

— Žurn. Vladas Mingėla buvo susirgęs. Žmona Lidija rūpinasi savo vyru ir tikima, kad netrukus Vladas grįš į savo pasilgtą veikimą ir mielos šeimos ir draugų tarpą.

— Algio ir Antano Zaporackų vadovaujama lietuviška radijo programa Detroito veikia tris kartus savaitėje, pirmadienį, trečiadienį ir penktadienį, 8-9 val. vak. Rūta Misiūnaitė dažniausia programą praveda kartu su savo humoristu tėveliu Albertu Misiūnu. Jonas Kriščiūnas sekmadienį lietuviškas pusvalandžio programas gražiai praveda. Jis pristato mokslus baigusius suakutuvus švenčiančius ir kt.

— Kristina Veselkaitė ateitininkų sėdaraugį stovykloje Dainavoje labai sumaniai paruošė vaidinimą suvažiavusių šeimų vaikų darželyje. Gražiai vaidino: Lino ir Dalios Stonių vaikučiai — Eglė, Tauras, Daiva; Ramūno ir Marijos Girmių — Rikandė ir Zara; Palubinkų — Saulės ir Jono — Ginta, Kovas, Milda, Aidas, o keturiolikmetis Linas buvo žiūrovas; Jolantos ir Jono Zubinų — Tomas ir Andrius; Laimos ir Jono Šalčių — Paulius ir Ingrida deklamavo. Rimo ir Nijolės Gražulių — Lidija ir Algio ir Danutės Liaugaudų — Kristutė — dainavo chore.

Is JAV Liet. Bendruomenės VIII tarybos I sesijos Chicagoje. Švietimo komisijos pranešimą skaito inž. Vytautas Karmantas. Dešinėje sėdi tuometinis Tarybos prezidentas pirmininkas Algis Rugienius. Nuotr. Jono Urbono

— Ona Bajorūnaitė - Jasienė iš Indianos lankėsi Wasagoje, Kanada, pas draugę Barkauskiene. Grįždama buvo užsukusi Detroito pas brolių dr. Bajoriūnų ir brolienę Mariją. Ona Lietuvoje buvo gailėtingoji sesuo.

— Žurn. Grinius iš Detroito paruošė pranešimą apie ateitininkų sėdaraugį stovyklą Dainavoje ir perdavė per Zaporackų radio programą rugsėjo 6 d. Jis su žmona ir teta iš Chicago visą savaitę dalyvavo stovykloje.

ARGENTINOJE

— Jaunimo Kongreso veikėjai jaunuliai Viktoras Barzdžius ir Jonas Kunca (jun.) buvo išvykę į Š. Ameriką, kur dalyvavo šaukioje šokių šventėje.

— A. a. inž. Stasys Babronis, gimęs 1911 metais Šiauliuose, mirė rugpjūčio 15 d. savo namuose, Bernal mieste. Keletą metų sirgo širdies negalavimu, neseniai buvo parvežtas iš ligoninės. Vėlonis moksėsi Šiauliuose, aukštesniąją technikos mokyklą baigė Kaune, dirbo Lietuvos kariuomenės ginklų dirbtuvėse, 1944 m. pasitraukė į Vokietiją, iš ten nuvyko į Angliją, iš kur 1948 m. atvyko į Argentina, kur gyvena jo sesuo Apolonija, jau mirusi. Čia dirbo E. Čekanauskienės ir Simir fabrikuose. Paskutiniu laiku buvo dalininkas varžtų dirbtuvėse "Ferrator". Liko žmona Valerija Kasulaitė Babronienė, dukterė Daiva de Paulis, anūkai Vaidas Stasys 8 metų ir Daiva Marlen — 6, gyvenantieji Chicagoje. Dukterė Daiva, atvykusi iš Chicago, gavo oficialų leidimą padaryti kūno kremacijai, o pelenus išvežė į Ameriką.

— A. a. inž. Stasys Babronis, invalidas, mirė Tudor House, Sydnėjauje, sulaukęs apie 60 metų amžiaus. Jo šeima ir gimnės liko Suvalkijoje. Palaidotas rugpjūčio 30 d. Rockwoodo kapinėse. Religines apeigas atliko kun. P. Butkus.

— Bronius ir Stasė Jurevičiai, Sydnėjauje lietuvių, "Dainos" choro dalyviai, smarkiai nukentę automobilio nelaimėje. Nukentėjusieji sveiksta, automobilis visiškai sudaužytas.

— Adelaidės ateitininkai sėdaraugį ruošia spalio 30 d. literatūros, dainos ir muzikos vakarą.

OKUP. LIETUVOJE

— Igno Domeikos, žinomo Lietuvos geologo, 175 metų gimimo sukaktis (1801 m.) prisimenama okup. Lietuvos spaudoje. 1831 m. sukilimo prieš rusus metu Domeika buvo 25 sukilėlių pulko vado adjutantu. Po nepavykusio sukilimo pasitraukė į užsienį. Prancūzijoje baigė Kalnakasybos akademiją, profesoriavo Čilėje, kur reorganizavo Čilės mokyklų sistemą, tyrinėjo šio krašto geologiją ir mineralogiją. 1867—1887 m. jis buvo Santiago universiteto rektorius. Čia 1889 m. mirė. Vėlonio atminimas Čilėje ir kitur tebėra gyvas. Jo garbei buvo išleistas pašto ženklas ir nukaldintas medalis.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

BALTIJOS TAUTŲ BICENTENIAL MINEJIMAS

Rugsėjo 18 dieną, šeštadienį, Estų namuose, Prairie View, Ill., įvyksta jungtinis lietuvių, latvių ir estų JAV nepriklausomybės minėjimas.

I šį minėjimą yra pakviesta daug amerikiečių valdžios pareigūnų ir politikų. Šiais rinkiminiais metais yra ypatingai gera proga su jais susitikti ir pasikalbėti. Visą minėjimo programą praveda gerai žinomas lietuvių veikėjas Algis Regis.

Programos meninėje dalyje dalyvaus viena iš Chicago lietuvių tautinių šokių grupių, latvių dainininkai ir estų pasaulinio lygio šokėjos - gimnastės iš Toronto. Prieš minėjimą — 3 val. p. p. — gražiajame Estų namų sode įvyks draugiškos Baltijos kraštų tinklinio rungtynės. Svečiai yra kviečiami atvykti jau nuo 2-ros valandos ir pasidžiaugti estų sveitindumu — bus proga papietauti ir atsisveikinti.

Minėjimo oficiali pradžia 6 val., o po minėjimo bus šokiai, grojant latvių orkestrui.

Estų namai yra Chicago šiaurės vakarų priemiestyje — Prairie View. Važiuoti Tri-State Tollway iki Deerfield išvažiavimo. Ten pasukti į vakarus (kairę) ir važiuoti iki Milwaukee Ave. Čia sukiti į šiaurę (dešinę). Estonian Lane, kur ir yra Estų namai, yra dešinė pusėje beveik pusę mylios nuo Milwaukee - Deerfield gatvių sankryžos.

Nuosirdžiai kviečiami visi lietuvių praleisti malonią popietę ir vakarą Estų namuose, tuo parodant mūsų simpatijas Baltijos broliams ir taip pat amerikiečiams pareiškiant mūsų solidarumą ir vieningumą.

CICERO JAUNIMO RAŠINIŲ KONKURSAUS

Rugsėjo 19 d., tuoj po lietuviškos sumos, apie 12 val. parapijos salėje Cicero Lietuvių Bendruomenė rengia kultūrinę popietę. Visą vakarą (kai kas ir paskutinę dieną) jaunimas rašė konkursui rašinius tema — Okupuotos Lietuvos kankiniai ir ko jie mus moko? Mok. A. Klironienė talkino jauniems savo istorijos klasėje. Jai priklauso didelė padėka.

Ivertinimo komisiją sudaro: A. Baronas (pirm.) ir nariai:

— Bronius ir Stasė Jurevičiai, Sydnėjauje lietuvių, "Dainos" choro dalyviai, smarkiai nukentę automobilio nelaimėje. Nukentėjusieji sveiksta, automobilis visiškai sudaužytas.

— Adelaidės ateitininkai sėdaraugį ruošia spalio 30 d. literatūros, dainos ir muzikos vakarą.

OKUP. LIETUVOJE

— Igno Domeikos, žinomo Lietuvos geologo, 175 metų gimimo sukaktis (1801 m.) prisimenama okup. Lietuvos spaudoje. 1831 m. sukilimo prieš rusus metu Domeika buvo 25 sukilėlių pulko vado adjutantu. Po nepavykusio sukilimo pasitraukė į užsienį. Prancūzijoje baigė Kalnakasybos akademiją, profesoriavo Čilėje, kur reorganizavo Čilės mokyklų sistemą, tyrinėjo šio krašto geologiją ir mineralogiją. 1867—1887 m. jis buvo Santiago universiteto rektorius. Čia 1889 m. mirė. Vėlonio atminimas Čilėje ir kitur tebėra gyvas. Jo garbei buvo išleistas pašto ženklas ir nukaldintas medalis.

kun. dr. A. Juška, A. Zailskaitė, L. Pupelytė ir A. Venclovas.

Premijos dvigubos: atskiros moksleiviams ir atskiros studentams. Nelaimėje premijų bus kitaip atžymėti. Pinigus premijoms suaukojo nuolatiniai Cicero geradariai, kurie niekuomet neuždaro savo širdžių ir piniginių kultūriniais reikais. Dėkojame jiems. Ateikime ir pasidžiaukime jaunimo darbu. Įvertinkim jų pastangas. Popietės trumpu įvadinu žodžiu pradės muz. Em. Pakšaitė.

Be premijų įteikimo ir premijuotų rašinių skaitymo, turėsime progos pamatyti Nijolės Sadūnaitės teismo inscenizaciją, kurią atliks Cicero jaunimas. Šioj popietėj, kuri vyks rugsėjo aštuntosios nuotakoj, matysim daugiausia jaunus veidus. Pasidžiaukime jais, įvertinkime jų darbą. Prisiauginkim naujų darbininkų, kurie turės užimti mūsų vietą.

NAUJAS NUNCIJUS

Apaštališkasis nuncijus Portugalijoje, arkivyskupas Angelo Felici įteikė naujam Portugalijos respublikos prezidentui Eneš savo skiriamuosius raštus. Vatikano atstovas yra pirmasis užsienio diplomatas, įteikęs savo skiriamuosius raštus naujam Portugalijos prezidentui, kuris tik dabar oficialiai perėmė savo aukštąsias pareigas.

FRANK ZAPOLIS
8206 1/2 West 45th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 1-8651

NAMŲ APSILDYMAS
Išsami informacija ir patarimai namų pildymui ir perdirbimui. Jūsų namai bus patalpinami ir apdaryti.
A. BANYN — tel. 447-8806

MARIJA NORKIENE
VYTAUTAS ZUKAUSKAS
SIUNTINIAI / LIETUVA
Labai patalpinamos geros rūšies prekės. Mūsų iš Europos sandėlių.
2608 W. 69th St., Chicago Ill. 60629
TEL. WA 3-2787

A. VILIMAS MOVING
Apdovanojimas perkraustymo.
Išvairių atstatymų.
525 WEST 34th PLACE
Tel. — Frontier 8-1882

DRAUGO skaitytojai yra kviečiami prisidėti prie šių Mišių.

Prašomi kreiptis šiuo adresu:

Very Rev. Joseph Dambruskas, M.L.C.
6336 S. Kilbourn Ave.
Chicago, Ill. 60629

Jūsų vardas ir adresas

Intencija

Auka